

Velkommen til

**STARTE
OG DRIVE
BEDRIFT-DAGEN**

Bergen 17. september 2019

Mange forhold en må tenke på

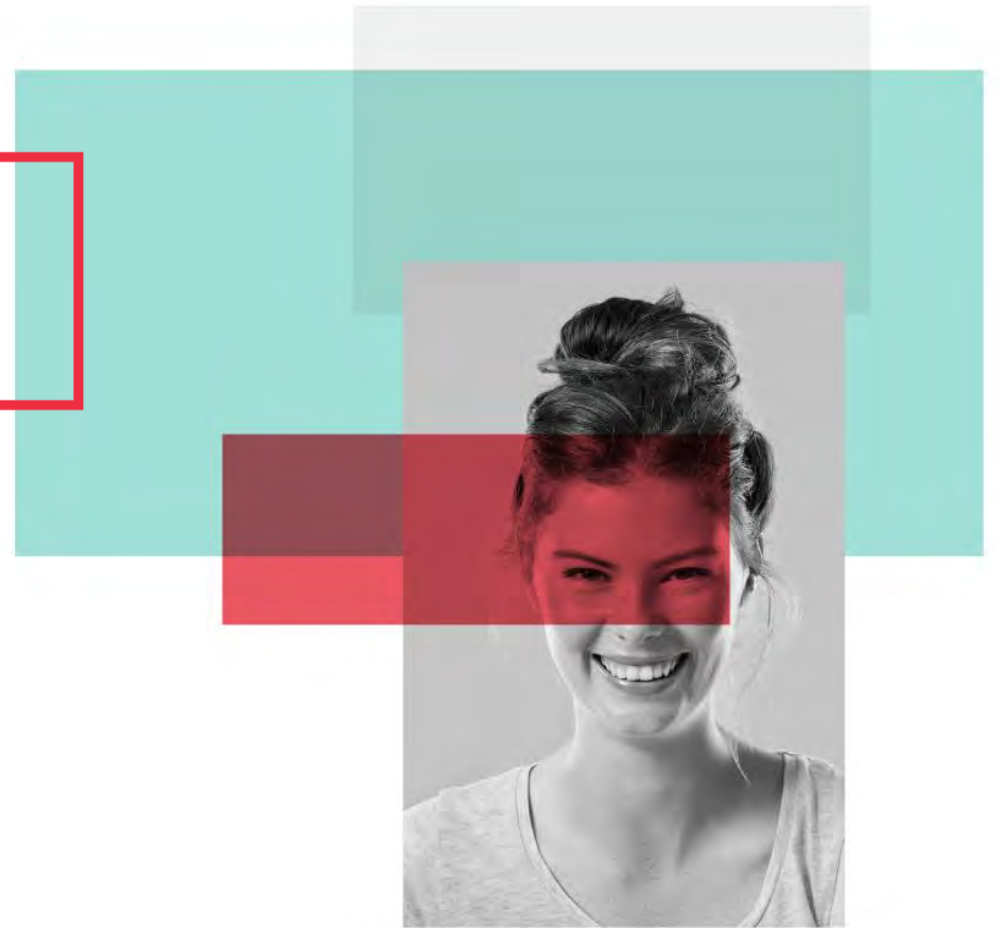
Dette skal du få vite mer om i løpet av dagen

Velkommen til VIS!

Sonia Pandher

Prosjektleder, Start og Skalering

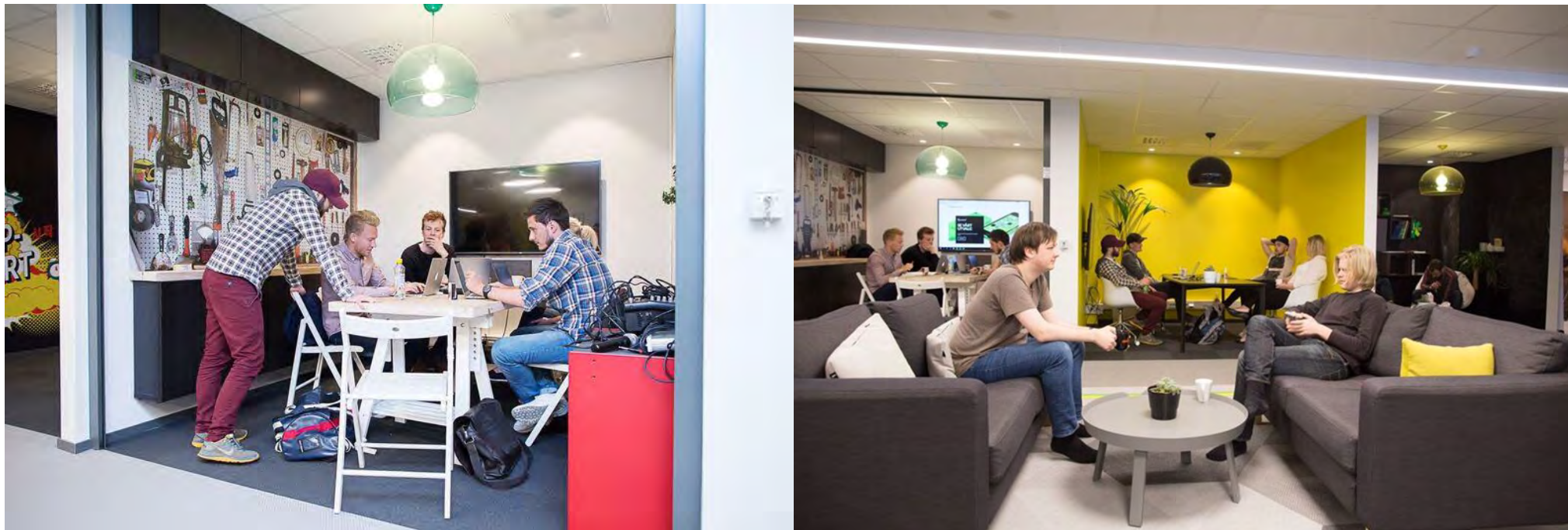

TENK STORT. VIS DET.

GRÜNDER HUB

Et av Norges største og fremste gründermiljø

NHH

Våre kunder - ulike perspektiver

- Forskeren

«Vil resultatene fra min forskning skape positive endringer i samfunnet?»

- Gründeren

«Jeg har en ide, men vet ikke om den er kommersiell nok? »

- Investoren

«Hvordan ser markedet ut for dette prosjektet, vil det gi avkastning?»

- Studenten

«Jeg vil bruke min kunnskap som student til noe nytt og spennende!»

Over 13 000 har lastet ned appen Henrik

KONTORET. Som prosjektleder har Johannessen lite tid til annet enn eksamen på skolen.

I over et år har gründeren jobbet med prislofter. – Jeg ble på en måte prosjektleder på et teknisk prosjekt uten teknisk kompetanse.

SHIFTER

Stillinger Podcast Annonser Om The Shift 2018 Future Lab

Gründer Jacob Christian Døskeland og utvikler Dinesh Ram. Foto: Vilde Mebust Erichsen

Dito sender «live» fra byggeplassen: – Vi skal revolusjonere hele bransjen

SHIFTER

Stillinger Podcast Annonser Om The Shift 2018 Future Lab

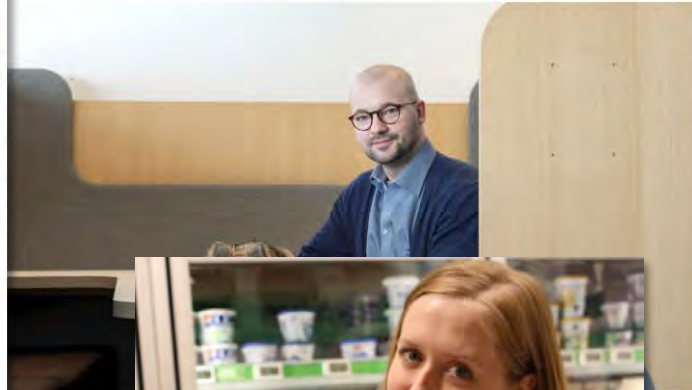
Think Outside med Monica Vaksdal og medgründer Deborah Karlsen (t.v.) pitcher på Creative Business Cup. Foto: Pressefoto

Topptur for ski-tech-gründere: Kåret til landets beste kreativ-startup

Bygget millionbutikk på kjæledyr – nå slukes de av fôrgigant

Gründerne laget en vekstmaskin på salg av dyrefôr etter å ha jobbet med matkasser. Nå kjøper Felleskjøpet seg inn for flere titall millioner kroner.

2 min Publisert: 09.04.19 – 19.50 Oppdatert: 20 dager siden

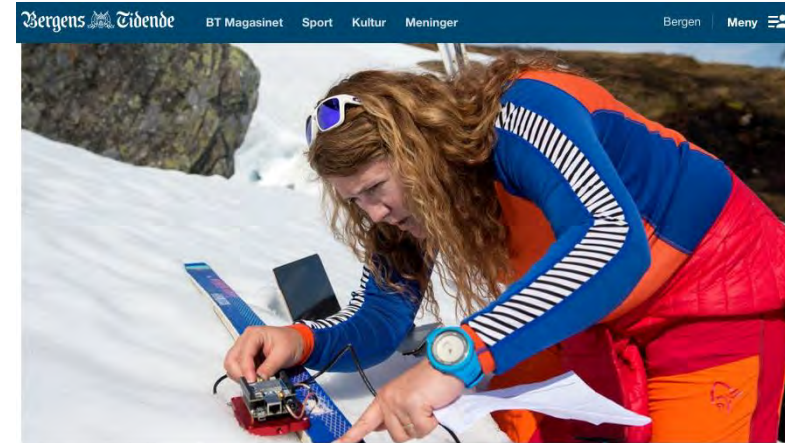
Dyrekassen.no har spesielle kontorchihuahuaer Mar

NYTT KONSEPT: Selskapet Estro er et av de nyoppstartede selskapene som det satses på i Bergen. Et skjul for rensefisk, som spiser lakselus, er nå utviklet. Det skal være mer miljøvennlig og bedre for fiskeveifærd. FOTO: ØRJAN DEISZ

Hordaland er landets beste på innovasjon

I år får næringsutviklere i Hordaland dobbelt så mye i tilskudd som aktører i resten av landet. En ny type «hus» for rensefisk kan bli et av resultatene.

NORSK TEKNOLOGI UT TIL VERDEN: Med EUs hjelp skal Monica Vaksdal posisjonere seg i Europa og verden med Dingo, som skal varsle om faren for snøskred. Her fra en datainnsamling i Voss tidligere i år. FOTO: RUNE SÆVIG (ARKIV)

Europeisk prestisjestøtte til norske smartski

Skiene som skal varsle deg om faren for snøras, skal erobre verden – med støtte fra EU.

Verdens største oljeselskap satser på norske gründere

Da geologen Eirik Larsen hadde fylt opp et gedigent styrebord med dokumenter fulle av data om et oljefelt, skjønte han at noe måtte gjøres. Nå har han fått verdens største oljeselskap Saudi Aramco med som investor i satsingen på kunstig intelligens.

DN+ 1 min Publisert: 07.03.19 – 08.50 Oppdatert: 2 måneder siden

Eirik Larsen, sjef for Earth Science Analytics sammen med geolog og maskinlærings ekspert Anastasia Titova. Bedriften planlegger å doble antall ansatte fra 20 til rundt 40 på et år. De har kontorer i Stavanger, Bergen, Tenerife og Åten. (Foto: TOMMY ELLINGSEN)

Hva kan vi hjelpe deg med på ide fase?

- Forstå kunden adferd
- Bruke ressurser på riktig marked
- Størrelse på markedet og strategi for å nå markedet
- Å utforme en salgspitch som faktisk selger
- Å unngå mange av fellene som andre gründere har gått i

Hva kan vi hjelpe deg med i etabableringsfase?

- Forretningsutvikling
- Juridisk rådgiving
- Kobling/nettverk
- Kommunikasjonsrådgiving
- Salgstrening
- Økonomisk rådgiving
- Skaffe finansiering

Kontakt oss

Sonia Pandher

spa@visinnovasjon.no

98013755

Bli gründer? Tilbud fra Innovasjon Norge

Christopher Rosenkilde

Hva trenger gründere?

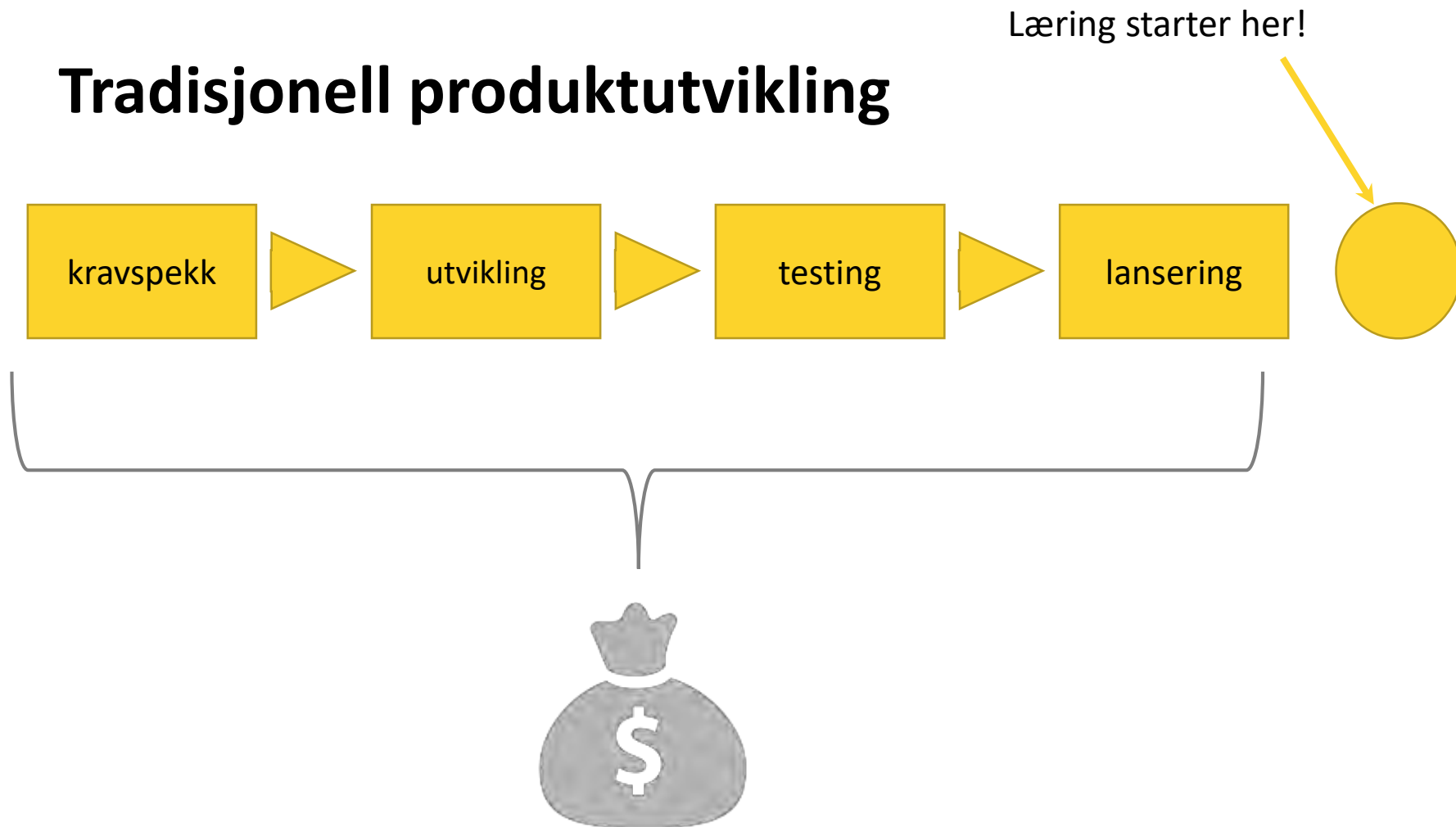
- Tilgang på 3 typer ressurser
- Nettverk/kompetanse > kapital
(i den tidligste fasen)

Start med å spørre:

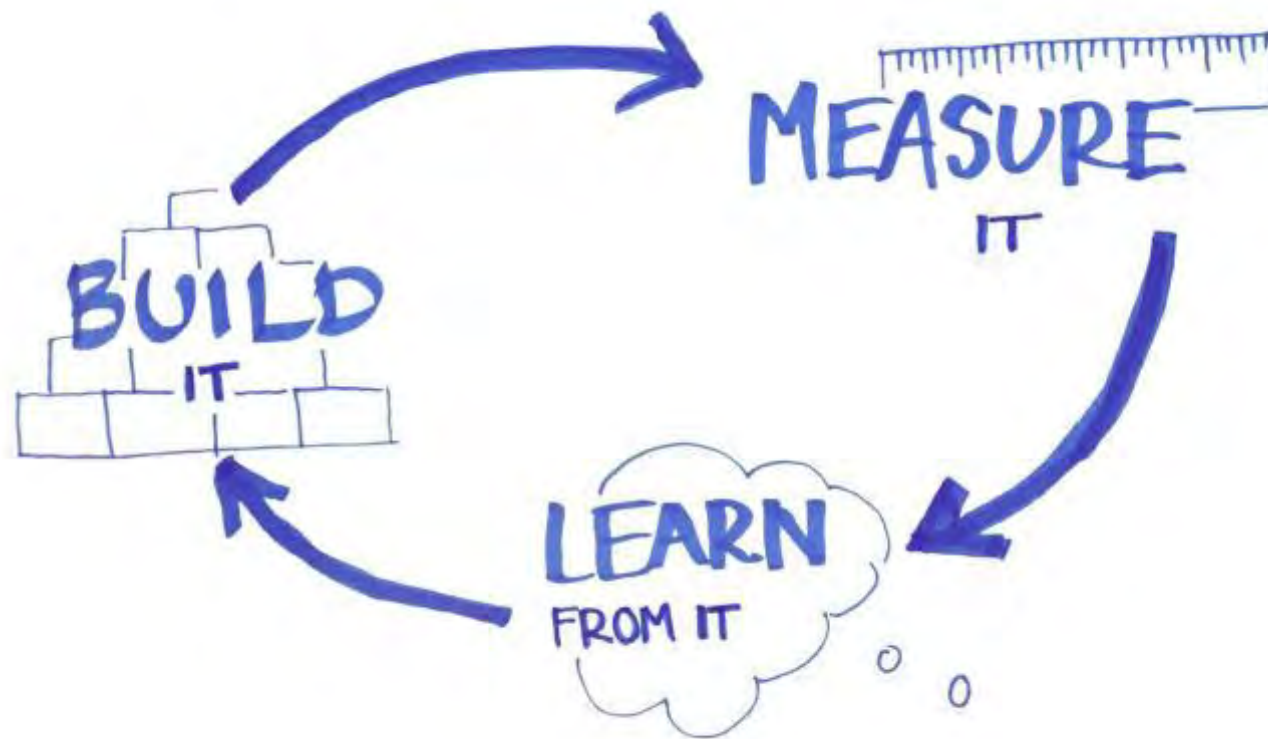
«Jobber jeg med et **problem som er**

****verdt å løse?»****

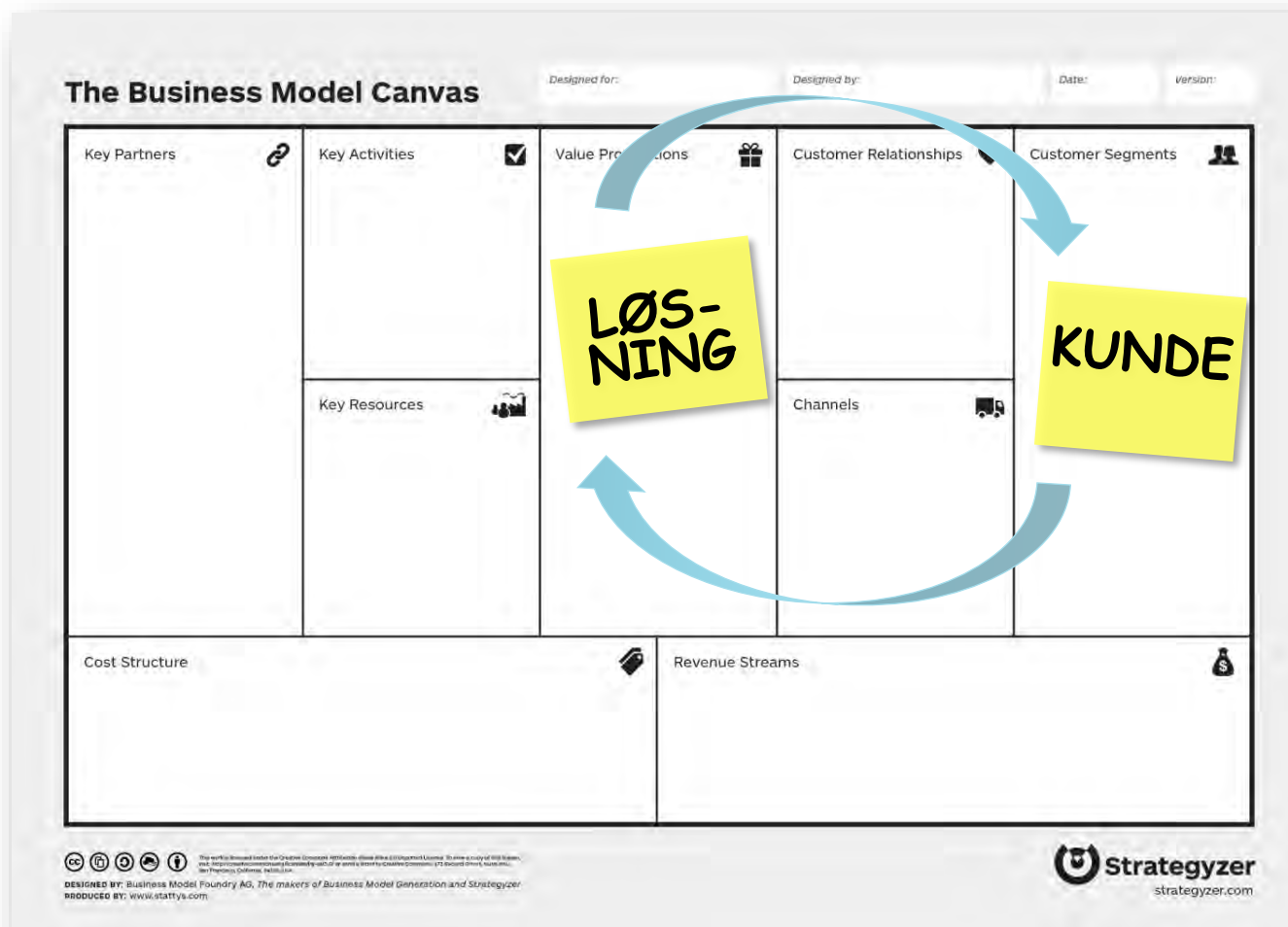
Tradisjonell produktutvikling

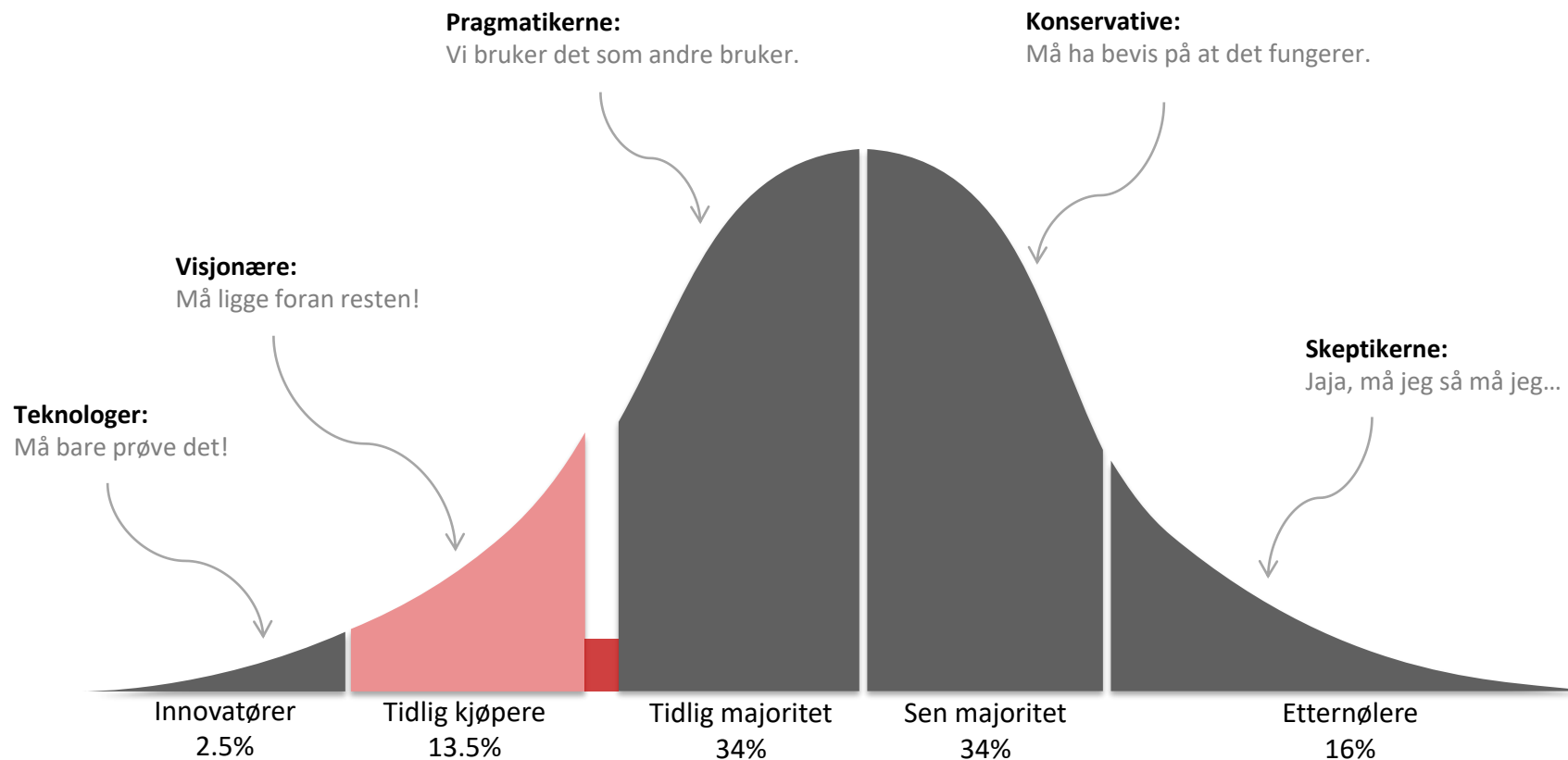
Jobb heller slik:

Og slik:

Hvem blir din første kunde?

Vi legger vekt på:

Markedsavklaring

Kr 50 – 100 000

(inntil 3 år)

Kundeundersøkelser
Nettverksbygging, kompetansebygging
Testing av ide/enkel løsning
Reisekostnader

Mål: Markedsaksept

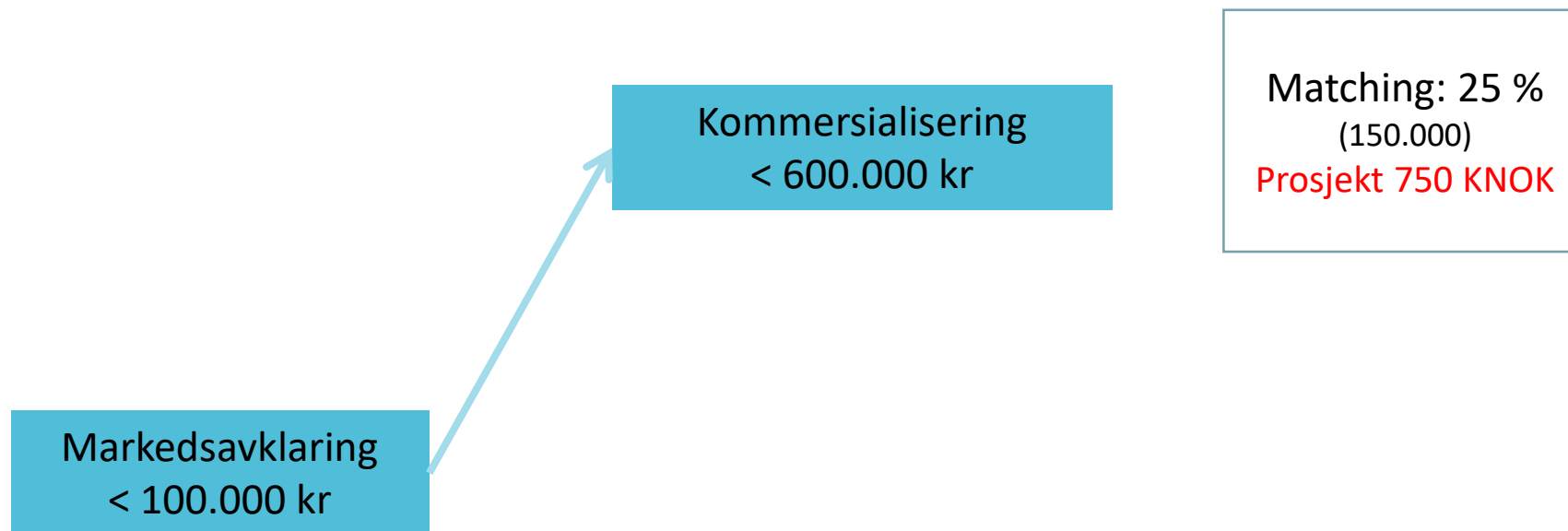
Kommersialisering

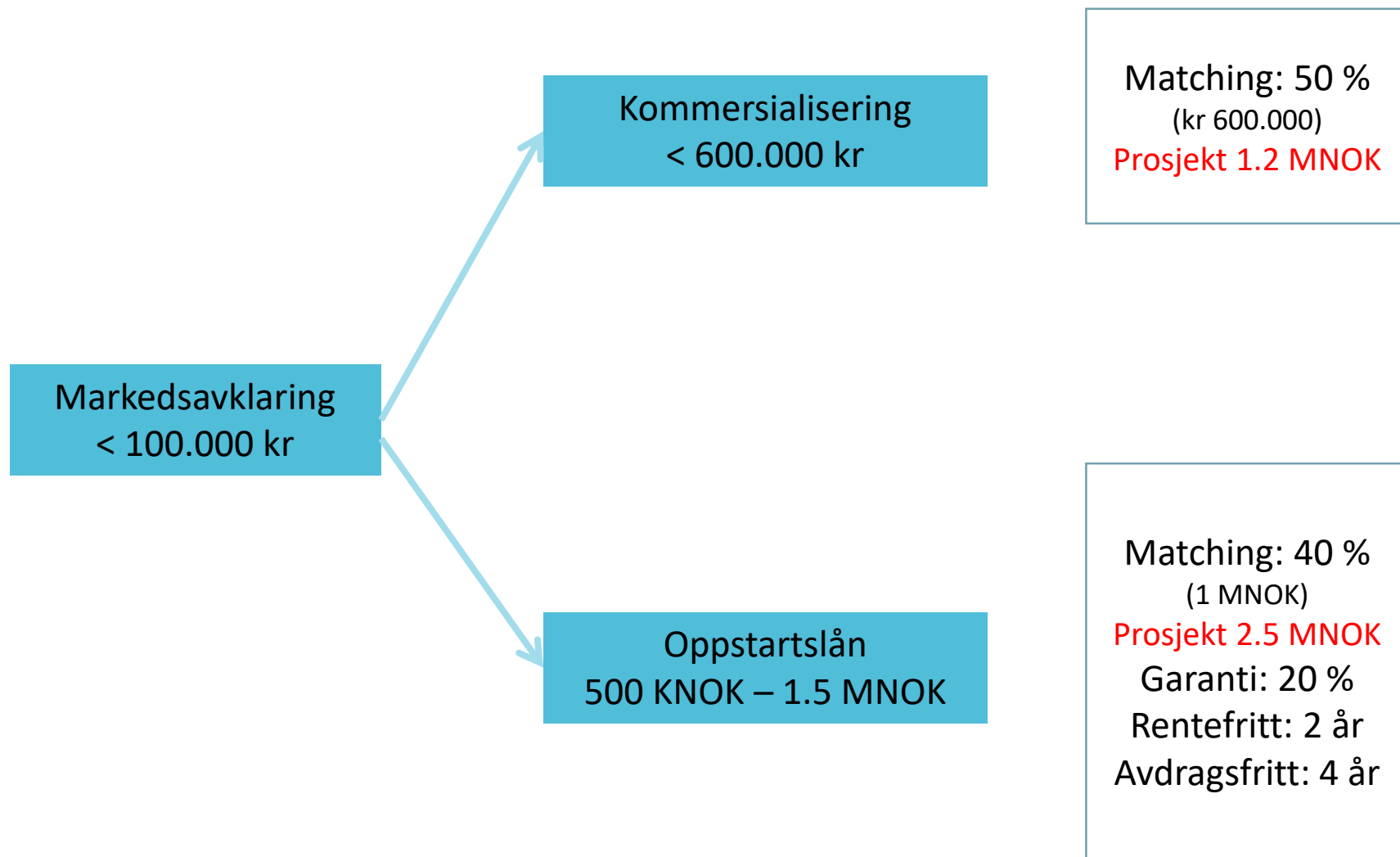
Opptil kr 700 000

(inntil 5 år)

Bygge produkt/tjeneste
Design, profilering, beskyttelse
Reisekostnader

Mål: Kommersialisering

Kvalifiserer mitt prosjekt?

Virksomheter som ikke får tilskudd er eksempelvis:

- tradisjonell handel (herunder import, agentur og netthandel)
- transport
- finansielle tjenester (bankvirksomhet)
- frie yrker (advokat, lege, tannlege, forfattervirksomhet ol.)
- ordinær kurs- og konsulentvirksomhet/bedriftsrådgivning
- tradisjonell kafé- og restaurantvirksomhet
- alternativ behandling
- hobbyvirksomhet (basert på drift på fritiden)
- overtakelse av eksisterende virksomhet.

Forretningsideen kan godt være god, selv om ikke Innovasjon Norge har anledning til å bidra med finansiering.

Kompetansetilbud til gründere

Fra ide til marked (2 timer):

- Hver måned, neste 20. sept.

Diverse kurs og workshops:

- [https://www.innovasjon norge.no/
no/tjenester/arrangementer/](https://www.innovasjon norge.no/no/tjenester/arrangementer/)

http://www.innovasjonnorge.no/no/grunder/ Intranet - Innovation Norway Gründer

Innovasjon
Norge

Gründer

Gründertelefonen
800 50 789

Gründertelefonen

Har du lyst til å sparre med noen om prosjektet ditt? Vi kan hjelpe deg et steg videre i oppstartsprosessen.

Alt du sier til oss er konfidensielt.

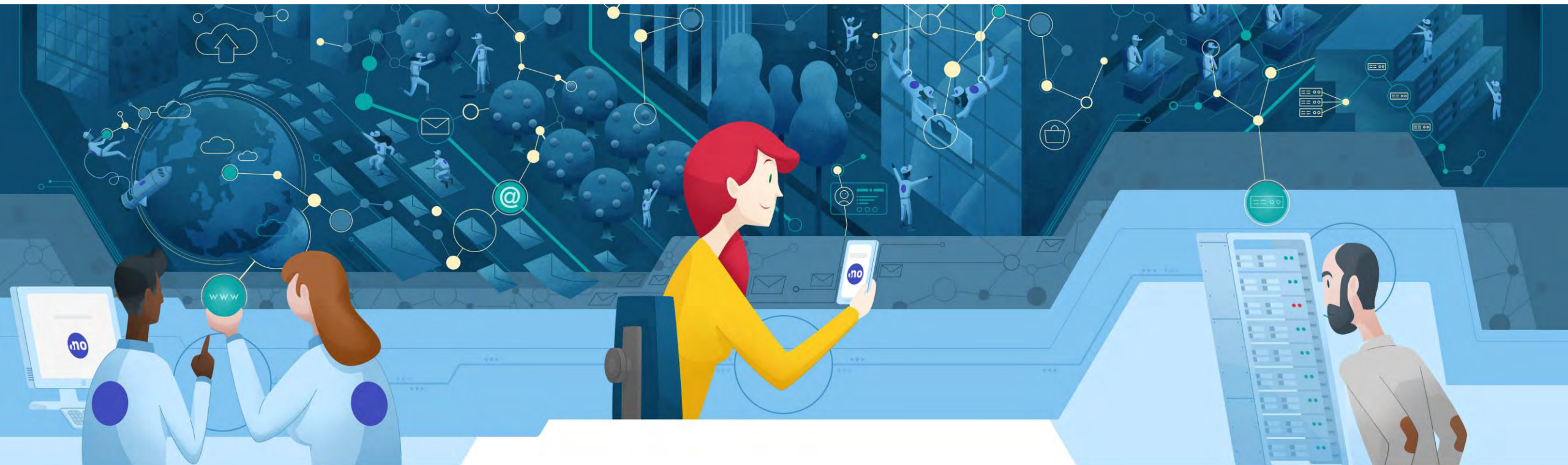
Åpningstider:
Man-fre 09.00-15.00

NO 07:24 05.02.2016

Christopher.Rosenkilde@innovasjon Norge.no

NORID DRIVER REGISTERET
FOR NORSKE DOMENENAVN
norid.no

Gründertips #1: Skaff deg et godt domenenavn

Starte og drive bedrift-dagen

Bergen, 17. september 2019 • Elisabeth Farstad, Norid

altinn.no
patentstyret.no
domenetnavnetmitt.no
norid.no
skatteetaten.no
brreg.no

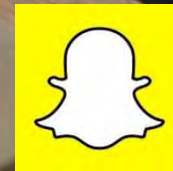

Å skape seg en identitet
på nettet

www.domenenavnetmitt.no

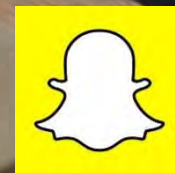
Find us on

 Follow

www.superhightech.no

Find us on

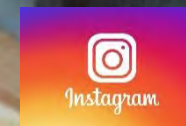
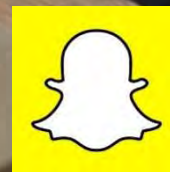

Om oss
Produkter
Nettbutikk
Blogg
Kontakt

Find us on

 Follow

E-post

post@superhightech.no

ingrid@superhightech.no

bestill@superhightech.no

Skill mellom deg selv som
privatperson og firmaet

Er det sånn at domenenavn
fortsatt gjelder?

Samme navn i flere kanaler
gir en tydelig identitet

Sosiale medier

facebook.com/superhightech

twitter.com/superhightech

no.linkedin.com/in/superhightech

[@superhightech](https://instagram.com/superhightech)

Må jeg ha et domenenavn?
Holder det ikke med Facebook?

Må det være norsk?

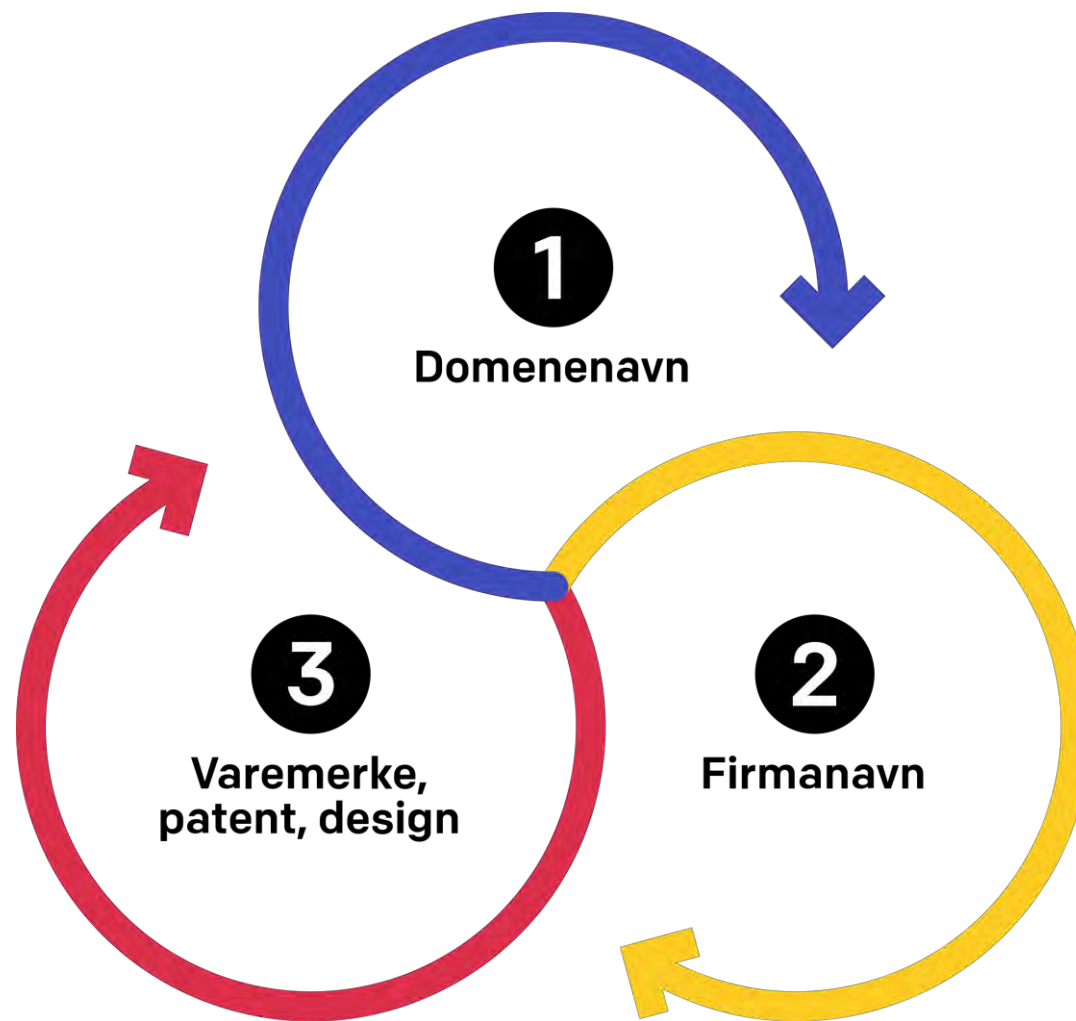
- Viser tilhørighet til Norge
- Norsk lov gjelder
- Folk har tillit til norske domenenavn

De første skrittene

Sjekk domenenavn,
firmanavn og
varemerke i ett søk:
navnesok.no

Slik skaffer du deg et domenenavn

1. Velg domenenavn, ett eller flere
2. Finn en domeneforhandler
3. Bestill domenenavnet hos forhandleren

Registrer domenenavnet på deg selv som privatperson, overfør det til firmaet når dette er registrert

Hva koster
et domenenavn?

NORID DRIVER REGISTERET
FOR NORSKE DOMENENAVN
norid.no

Takk for meg

Elisabeth Farstad

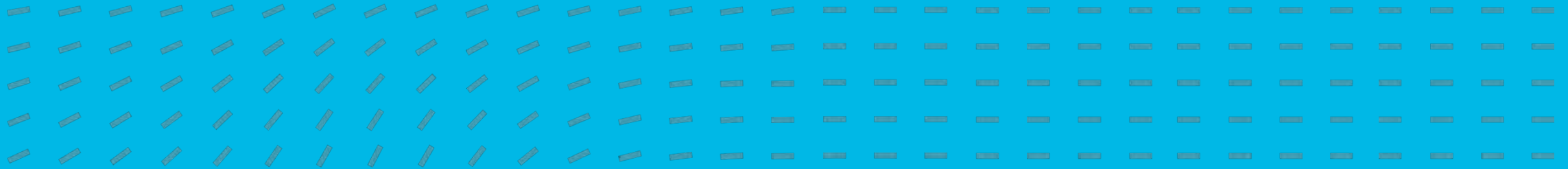
elisabeth.farstad@norid.no

www.norid.no

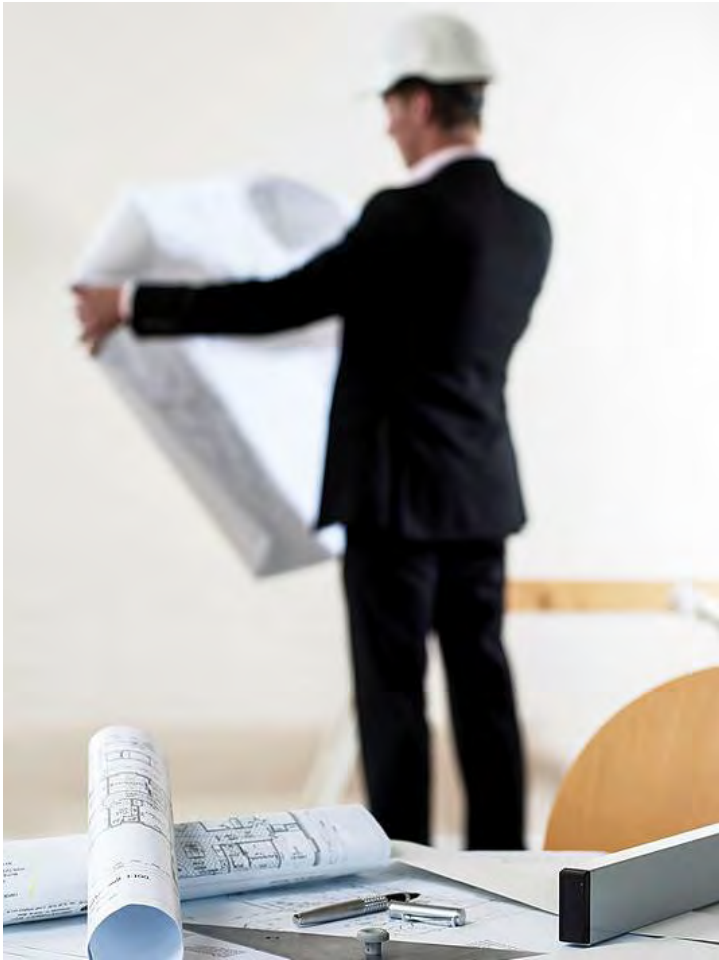
telefon 971 29 423

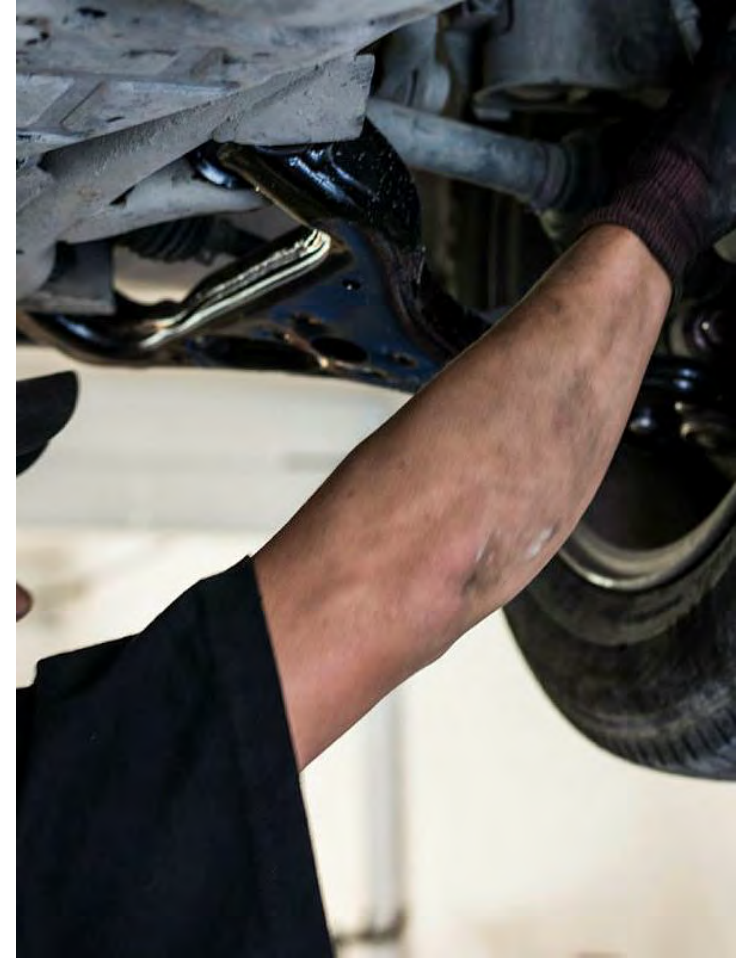
Valg av selskapsform og navn på bedrift

Turid Beate Torgersen

Enkeltpersonforetak

Navnet

- Ås
- Nordland
- Hansen og Olsen
- Hagerom Hagen

Aksjeselskap

Foretaksnavn

- ABC AS
- ETABLERERREGISTERET AS
- DIN BANK AS
- FUNKY ASS PRODUKTION AS
- DEN GANG DA AS

ZWART ARBEID AS

[Skjemaoversikt](#) / [Starte, endre, avvikle](#) / [Starte virksomhet](#) / [Stiftelse av aksjeselskap](#)

Stiftelse av aksjeselskap

Fra [Brønnøysundregistrene](#)

Her kan du stifte aksjeselskap. Du oppretter stiftelsesdokument og vedtekter, og selskapet blir stiftet når stifterne signerer.

Start tjeneste

Hva er:

- Vedtekter
- Generalforsamling
- Styret
- Daglig leder

Avvikling

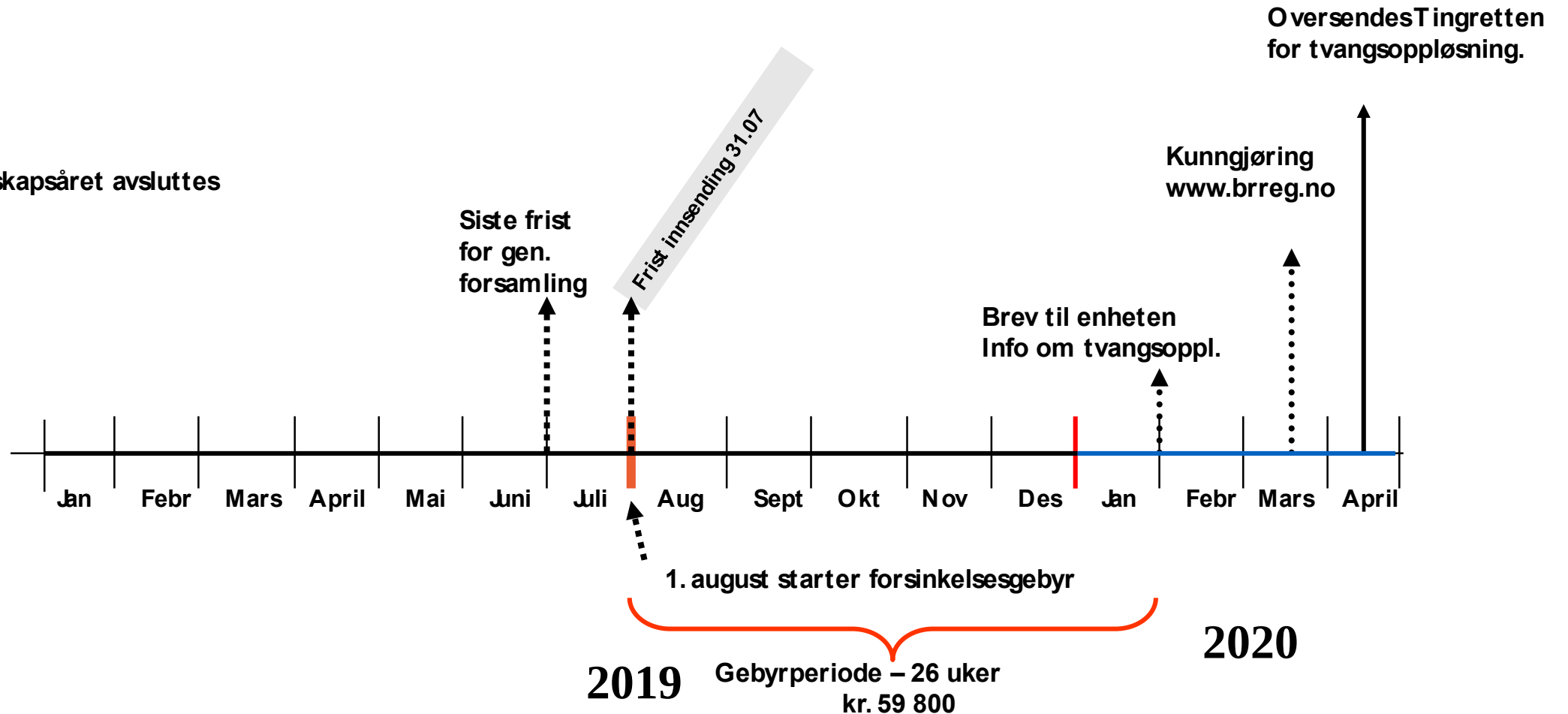
- Direkte sletting:
 - Enkeltpersonforetak
 - NUF, Norskregistrert utenlandsk foretak
- Sletting i to trinn:
 - AS/ASA
 - ANS/DA
 - SA

Innsending årsregnskap for AS - tidslinje

31/12 – regnskapsåret avsluttes

2018

2019

2020

Hva skjer når foretaket er registrert?

Du får et organisasjonsnummer

Alle opplysningene er offentlige og kunngjøres på www.brreg.no

Innboks i Altinn opprettes

Useriøse aktører kan ta kontakt

Navn og logo

Få enerett til et varemerke som skiller dine varer og tjenester fra andres.

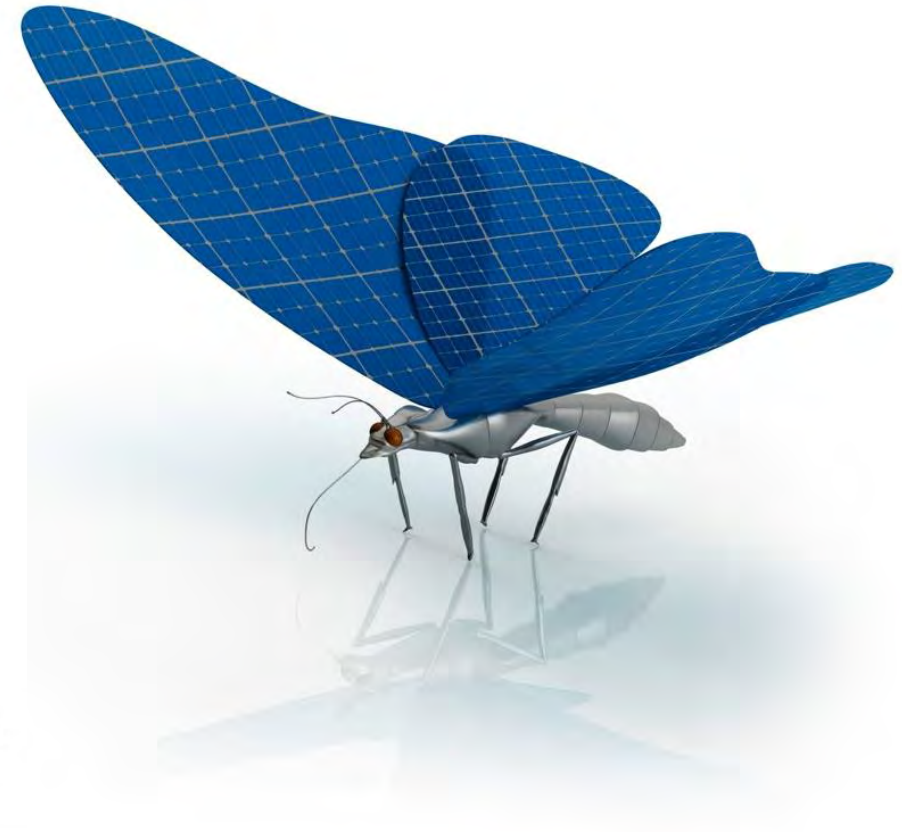
Design

Få enerett til utseendet og formen på produktet du har laget.

Oppfinnelse

Få patent på oppfinnelsen din. Oppfinnelsen må være en konkret løsning på et teknisk problem.

Kenneth Bech, Seniorrådgiver, avdelingen for Kommunikasjon og Kunnskap

Gjør ideer til verdier

Ett produkt – ulike beskyttelsesformer

Design

For hjelmens spesielle utseende søker man designbeskyttelse

Varemerke

Hjelmens navn ønsker du ikke at noen andre skal etterligne

Du søker varemerke

Patent

Remmene festes på en slik måte at hjelmen får perfekt passform.

Du søker Patent

Skiller seg fra andre typer rettigheter ved at du får en dokumentasjon på eneretten din

Hvem er vi og hva gjør vi?

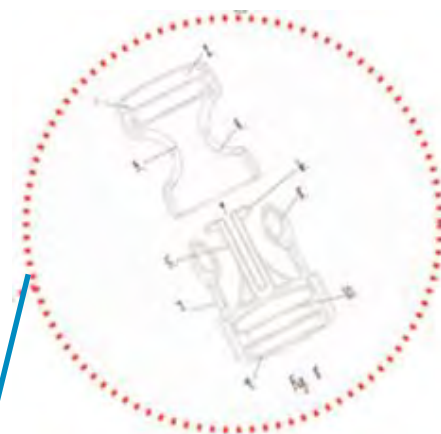
- Behandler søknader om patenter, varemerke- og designregistreringer
- Kompetansesenter for immaterielle rettigheter

<https://www.patentstyret.no/kursoversikt/>

Kursoversikt

*-patent, design, varemerke: finn
kurset som passer for deg*

Patent
Remmene festes på en
slik måte at hjelmen
får perfekt passform.

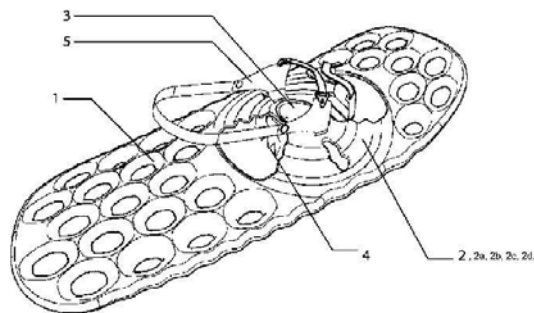
Du søker Patent

- **Anvendelse:** Kullsyre i drikker omfattende polyumettede fettsyrer (PUFA) for å hindre oksidasjon av fettsyrene.

Patentnummer: 327925

- **Produkt:** En vesentlig forbedring av de eksisterende truger

Patentnummer: 333591

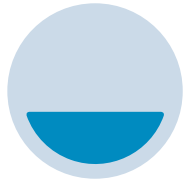
- **Fremgangsmåte:** ISO 3 stenderen til Moelven der fremgangsmåten for å sammenføye to stenderer med skum imellom for å danne en kuldebro er patentert

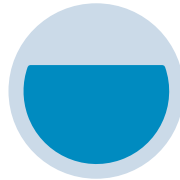
Patentnummer: 333133

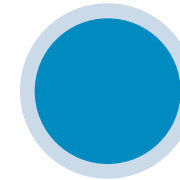
Kriterier for å få patent

Ny
ikke offentliggjort
– ikke avslør
oppfinnelsen før du vet
om den kan bli patentert

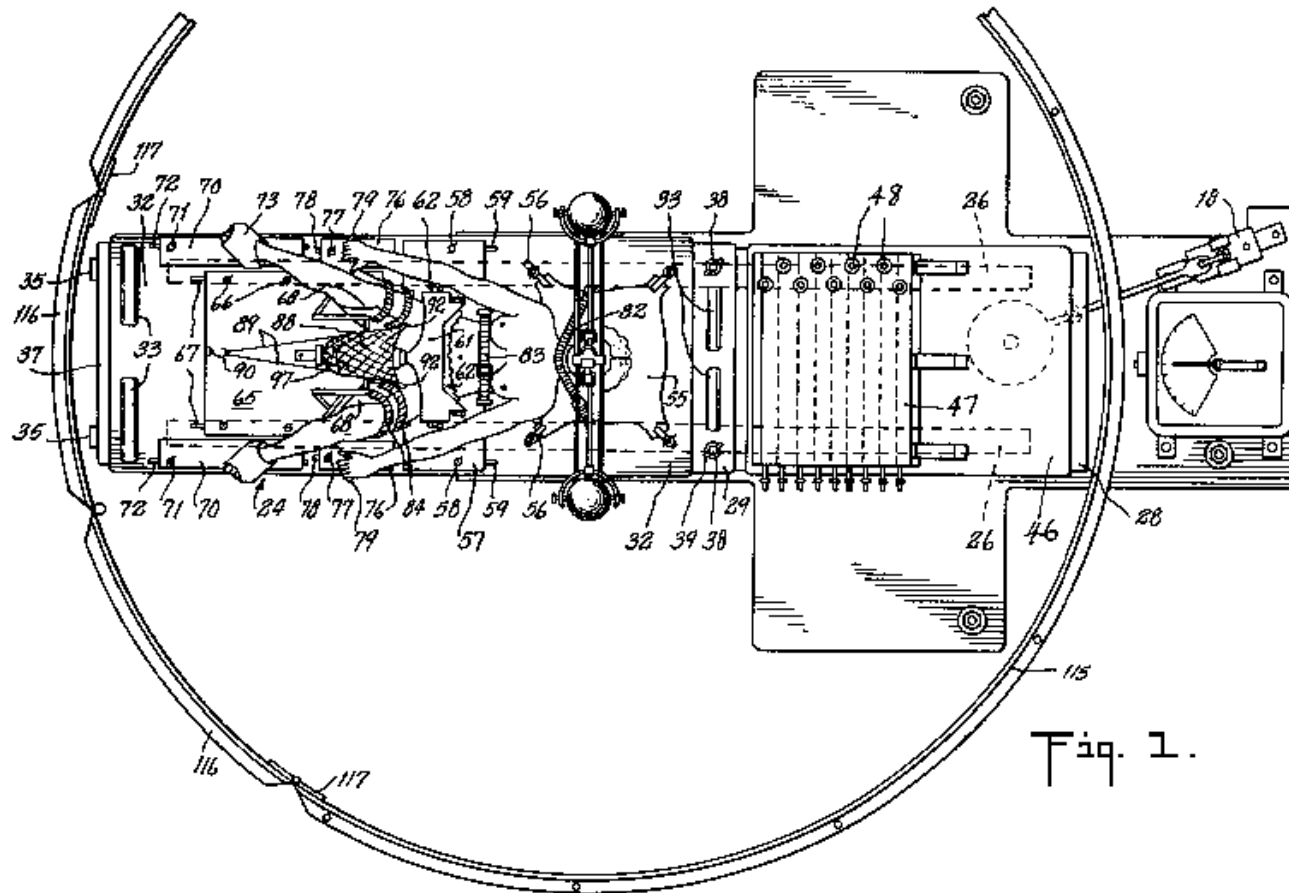

Nyskapende
skille seg vesentlig fra
kjent teknikk
– et «teknologisk
sprang»

Nyttig
reproduserbar
– andre skal kunne
gjenta oppfinnelsen og
den må virke

Bør alt Patenteres?

Apparatus for facilitating the birth of a child
by centrifugal force

Kjennetegn som
viser kommersiell
opprinnelse

Hensikt:
Knytte følelsesmessige
bånd mellom forbruker,
varemerke og produkt

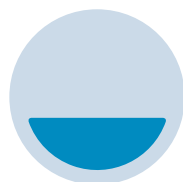
Ulike typer varemerker

NORRØNA

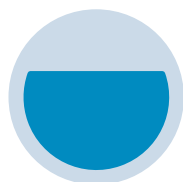
TELEFONEN FRA HAMAR

Kriterier for å få varemerke registrert

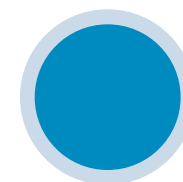
Særpreg

skal ikke beskrive varen eller tjenesten – og skal garantere for kvaliteten

Ikke forveksles

skal ikke være til forveksling likt varemerke registrert for liknende vare eller tjeneste

Skal ikke...

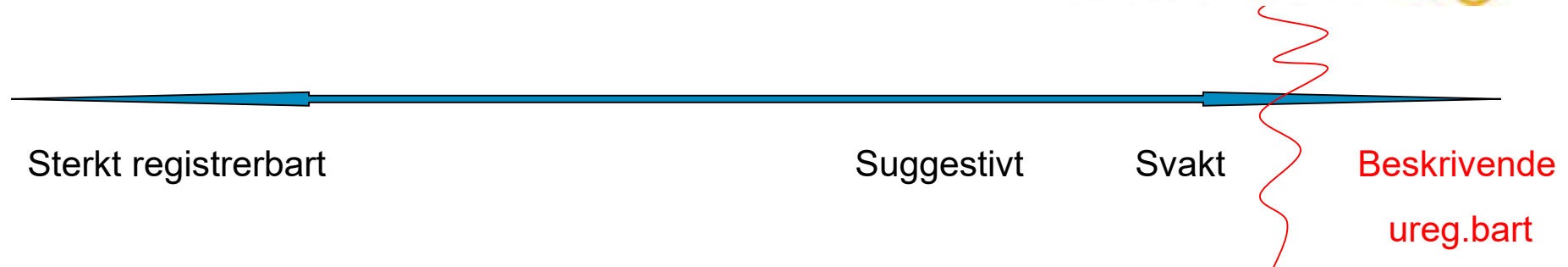
være villedende, stride mot moral, ha offentlige symboler, flagg e.l.

Grader av særpreg

Swix

advisor

Enerett hindrer andre å bruke varemerket

Snö → Nysnø

Kilde: VårtOslo, 07.10.18

13.02.19

I hvilken form kan et varemerke registreres?

Ordmerke	Kombinert merke	Figurmerke	Andre merker
FREIA Gir enerett til ordet i en hvilken som helst utforming.	 Gir enerett til kombinasjonen som en helhet, slik som tekst og figur i en bestemt sammensetning.	 Gir enerett til figuren uten tekst.	For eksempel slagord eller 3D-merker kan også beskyttes.

Hvordan søke?

Søk varemerke med søknadsveiviseren

Gjennom søknadsveiviseren kan du fylle ut søknaden, sende, betale og få kvittering i én operasjon. Her vil kvitteringen være tilgjengelig i ettertid. Underveis i prosessen får du nyttige tips og alt du gjør lagres.

[Søk varemerke via søknadsveiviseren >>](#)

Design

For hjelmens
spesielle utseende
søker man
designbeskyttelse

MÅ være industrielt eller håndverksmessig fremstilt

Design selger!

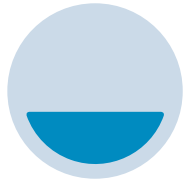
MERKET FOR GOD DESIGN
NORSK DESIGNRÅD

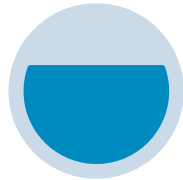
2003: Omsetning på 40 millioner

2013: Omsetning på 300 millioner

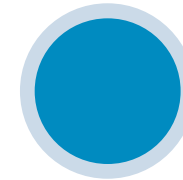
Kriterier for å få designrett

Nytt
ikke offentliggjort
– kan prøve ut designet
på markedet i inntil 12
måneder

Originalt
skille seg tydelig fra
kjent design og ha
individuell karakter

Skal ikke...
stride mot moral,
inneholde statsflagg e.l.

Hva kan registreres?

Designreg. 084459

Reg. nr. 084193

Reg. nr. 084486

Reg. nr. 083882

Reg. nr. 084238

Reg. nr. 084341

En industrielt eller håndverksmessig fremstilt gjenstand

Designreg. 084613, design nr. 2 og 3

Hvordan søke?

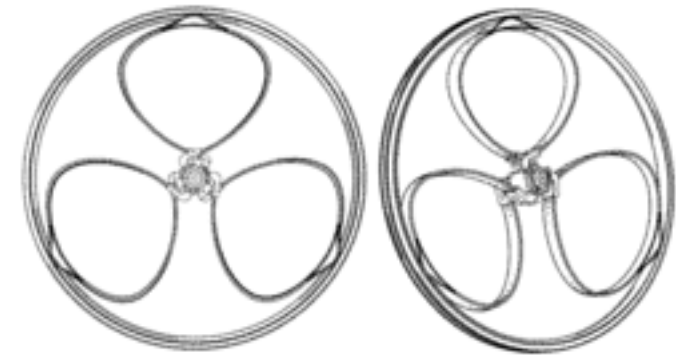
Søk design med søknadsveiviseren

Gjennom søknadsveiviseren kan du fylle ut søknaden, sende, betale og få kvittering i én operasjon. Her vil kvitteringen være tilgjengelig i ettertid. Underveis i prosessen får du nyttige tips og alt du gjør lagres.

[Søk design via søknadsveiviseren >>](#)

Ikke bruk tid på å finne opp hjulet på nytt, eller?

Kilde: Global Design Database

Kilde: <https://www.kickstarter.com/projects/1205277475/loopwheels-for-a-smoother-more-comfortable-bicycle>

Søk BETA

Finne varemerker, patenter og design i Norge

OM

TJENESTER

LOGG INN

patent varemerke design
Patentstyret

🔍 Eksempel: Shell eller sykkel

Varemerke (460935)

Patent (215859)

Design (23811)

Hva kan du bruke tjenesten til?

- ☐ Finne varemerker, patenter og design i Norge
- ☐ Sjekke om det finnes lignende varemerker, eksisterende patenter eller lignende design for du investerer tid og penger på utvikling og markedsføring
- ☐ Undersøke hvilke industrielle rettigheter et selskap har før du investerer i selskapet og undersøk hva dine konkurrenter beskytter
- ☐ Finne detaljer i saker, som merker, brev, betalinger, status og mye mer

☐ Varsling på en sak settes opp fra detaljert visning av sak. Ønsker du å sette opp varsel på mange saker eller lagre et søk som følger med på hva konkurrenter gjør, må fortsatt forrige versjon av tjenesten benyttes. [Tilgang til forrige versjon av Patentstyrets Søkjetjeneste](#)

Trenger du hjelp?

E-post: post@patentstyret.no

Besøk: Sandakerveien 64
0484 Oslo

Kundesenter: +47 22 38 73 00

Mandag til fredag 8.00–15.00

[Kontakt oss](#)

[Nyheter fra Patentstyret](#)

[Meld deg på nyhetsbrevet vårt](#)

[Brukervilkår og personvern](#)

© Patentstyret 2019

Søk i internasjonale baser

Vurderer du andre markeder enn det norske eller vil du undersøke om en oppfinnelse er ny? Her har vi samlet noen aktuelle databaser som dekker flere land. Tjenestene er fritt tilgjengelige.

Patent

Esp@cenet

I Espacenet kan du søke i mer enn 90 myndigheters patenter. Du kan søke i [EPO](#) sin egen base med europeiske patenter, du kan søke i hele databasen ("Worldwide"), eller velge tilgang via et annet lands patentverk.

Patentscope

Konvensjonen om patentsamarbeid (Patent Cooperation Treaty - PCT) er en verdensomfattende ordning for forenklet innlevering og behandling av patentsøknader. [WIPO](#) tilbyr søk i internasjonale patentsøknader (PCT-søknader) og noen andre land.

Google Patents

Google Patents inneholder over 87 millioner patentpublikasjoner fra 17 patentkontorer rundt om i verden, samt tekniske dokumenter og bøker.

USPTO: Patents

United States Patent and Trademark Office tilbyr søk i sine patenter i fulltekst fra 1976.

Design og Varemerke

TMview

TMview er en plattform hvor varemerker fra alle EU-land, Norge, USA og flere andre land, i tillegg til [EUIPO](#) og [WIPO](#), gjøres tilgjengelig. Ett søkeverktøy for alle deltakende land tilgjengelig på flere språk.

Global Brand Database

Global Brand Database dekker internasjonale varemerkesøknader fra [WIPO](#) og enkelte andre land. Her finner du også opprinnelsesmerker og offentlige emblemer. Dette er den eneste ikke-kommersielle databasen hvor det er mulig å søke på visuelt like merker. Ønsker du kun å søke i internasjonale søknader kan det også gjøres i [Romarin](#).

DesignView

Designview er en plattform hvor du kan søke etter design fra EU-land, Norge, USA og flere andre land, i tillegg til [EUIPO](#) (EU-design) og [WIPO](#). Ett søkeverktøy for alle deltakende land fritt tilgjengelig på flere språk.

Global Design Database

Global Design Database dekker internasjonale designsøknader fra [WIPO](#) og enkelte andre land. Funksjonalitet er identisk med [Hague Express](#) som kun inneholder internasjonale design.

IPR-hjelp · Fra idé til resultat

Vet du hvilke immaterielle verdier som er relevante for bedriften din? Ta selvtesten og finn ut. Du finner også andre nyttige verktøy og oversikt over hvor du kan få hjelp. Usikker på hva immaterielle rettigheter (IPR) er?

[Les mer om IPR](#)

[Forside](#) [Verktøy](#) [Hvordan bruke IPR til din fordel](#) [Rådgivning](#) [Arrangementer](#) [Om IPR](#) [Kontakt](#)

VERKTØY

Selvtest

Sjekk hvilke immaterielle verdier din bedrift har

Databaser

Sjekk i databaser om hva som er registrert fra før

Kalkulatorer

Hvor mye vil dette koste?

Rådgivere

Finn riktig rådgiver for deg

Beslutningsverktøy

Beslutningsverktøy for patentering

Avtaler

Se eksempler på avtaler

CASE

Keep-it Technologies AS

Lær deg å danse som Michael Jackson!

United States Patent [19] Jackson et al.

US005255452A

[11] Patent Number: 5,255,452

[45] Date of Patent: Oct. 26, 1993

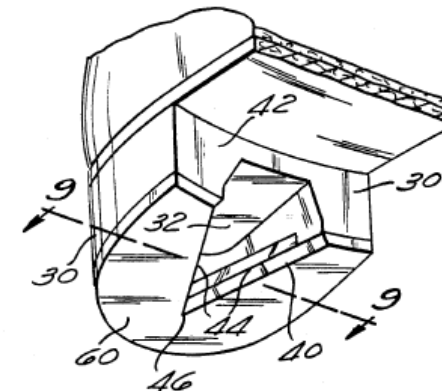
- [54] METHOD AND MEANS FOR CREATING ANTI-GRAVITY ILLUSION
- [75] Inventors: Michael J. Jackson, Los Angeles; Michael L. Bush; Dennis Tompkins, both of Hollywood, Calif.
- [73] Assignee: Triumph International, Inc., Los Angeles, Calif.
- [21] Appl. No.: 905,479
- [22] Filed: Jun. 29, 1992
- [51] Int. Cl.⁵ A43B 5/00; A43B 3/00
- [52] U.S. Cl. 36/113; 36/1; 36/136; 36/80; 36/132
- [58] Field of Search 36/1, 80, 103, 113, 36/114, 131, 132, 136; 482/70, 71, 105
- [56] References Cited
3,889,399	6/1975	Emrich	36/1
4,445,287	5/1984	Garcia	36/114
4,538,480	9/1985	Trindle	36/131
4,645,466	2/1987	Ellis	36/132
4,762,019	8/1988	Beyl	36/131
4,882,858	11/1989	Signori	36/131
5,042,173	8/1991	Blizzard et al.	36/113

Primary Examiner—Steven N. Meyers
Assistant Examiner—M. Denise Patterson
Attorney, Agent, or Firm—Drucker & Sommers

[57] ABSTRACT

A system for allowing a shoe wearer to lean forwardly beyond his center of gravity by virtue of wearing a specially designed pair of shoes which will engage with a hitch member movably projectable through a stage surface. The shoes have a specially designed heel slot which can be detachably engaged with the hitch member by simply sliding the shoe wearer's foot forward, thereby engaging with the hitch member.

13 Claims, 4 Drawing Sheets

Gjør ideer til verdier

Patentstyret gir rettigheter til varemerke, design og patent i Norge.

Jeg har en idé >

Er ideen din unik? Har du en strategi og finansiering? Har du sjekket markedet?

Jeg søker enerett >

Oppfinnelser, logoer, navn eller form og utseende. Velg riktig type enerett for ideen din.

Ta vare på rettigheten >

Forny rettigheten din, utnytt den kommersielt og følg med på konkurrentene dine.

Finn varemerker, design og patenter i Norge

Sjekk om ideen din er ny

Velg riktig type enerett

Ta kontakt

- Ring på 22 38 73 00 (man.-fre. kl. 08:00-15:45)
- Send e-post post@patentstyret.no

<https://youtu.be/JdrOdM5gFuY>

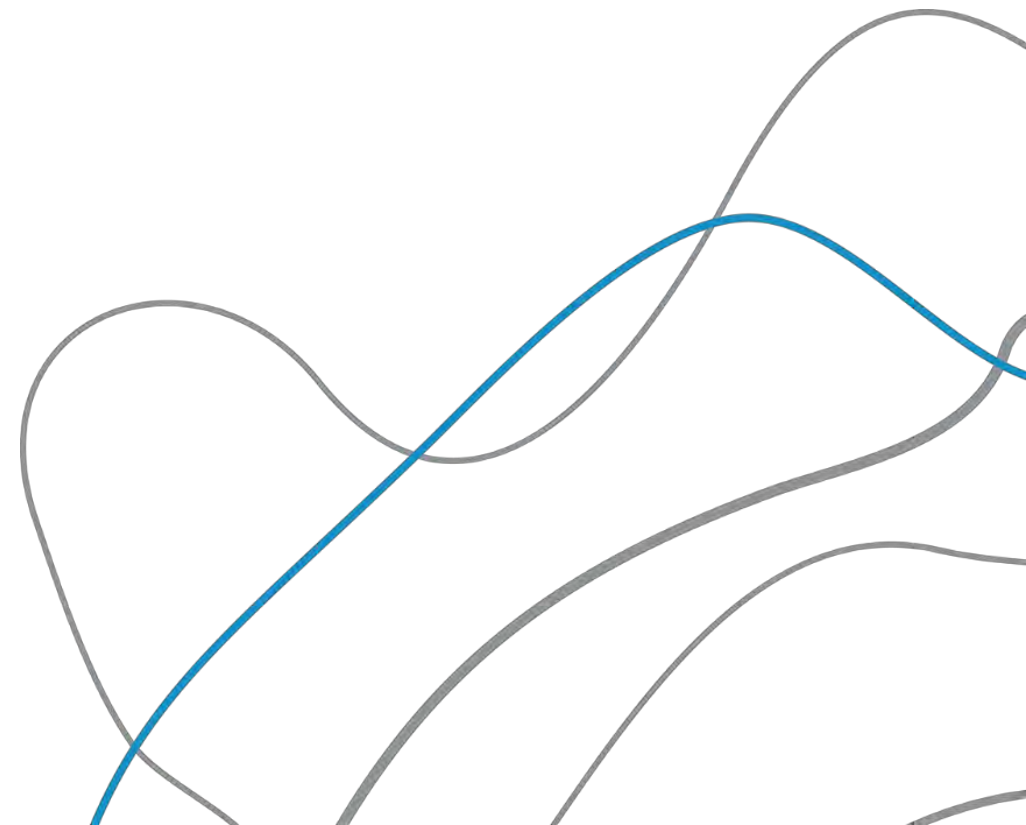

Kenneth Bech, Seniorrådgiver, Kommunikasjon Og Kunnskap
22382783 | Kbe@patentstyret.no

Telefon: 22 38 73 33
E-post: post@patentstyret.no

Treff oss på:

Gjør ideer til verdier
patentstyret.no

En god start

Næringsvirksomhet, regnskap, bokføring og skatt

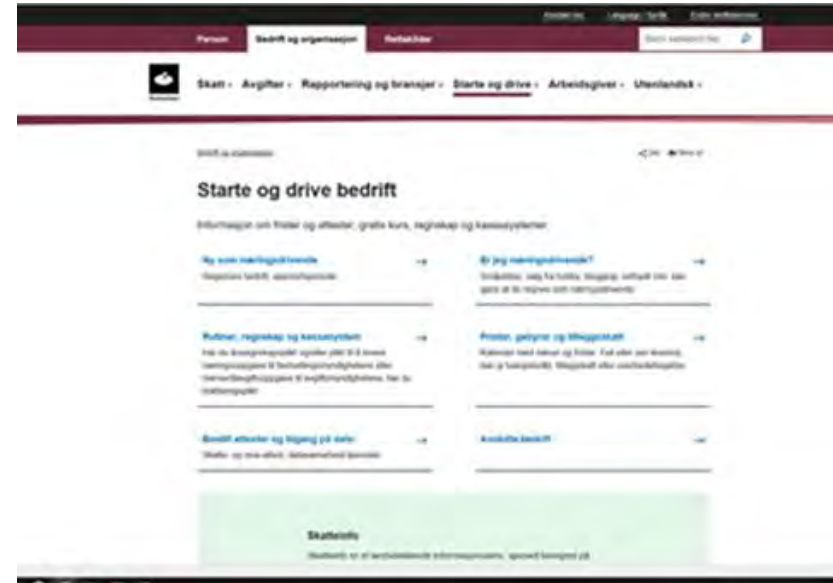

Skatteetaten

Næringsvirksomhet

Hva kjennetegner næringsvirksomhet?

- egen regning og risiko
- varighet og omfang
- egnet til å gi overskudd
- aktivitet

The screenshot shows the 'Starte og drive bedrift' (Start and run a business) form on the Skatteetaten website. The form is titled 'Starte og drive bedrift' and includes a subtitle 'Informasjon om frister og skatter, gratis kurs, regnskap og kassapålysninger'. It contains several sections with blue headers and right-pointing arrows: 'Er jeg næringsdrivende?' (with sub-points: Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?; Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?; Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?), 'Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?', 'Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?', 'Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?', 'Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?', 'Er du arbeidsgiver? og har du arbeidstaker?'. At the bottom, there is a green box with the text 'Skatteetaten' and 'Skatteetaten er et selvstendig selskap, som er registrert på'.

Alle kriteriene må være oppfylt.

Hobby eller næring?

Arbeidstaker eller næringsdrivende?

Informasjon på skatteetaten.no

Oppstart av virksomhet

- Er den økonomiske aktiviteten skattefri hobby eller skattepliktig virksomhet?
- Hvordan behandles oppstartsperioden?
- Du finner veileder på skatteetaten.no
- RF-1298

Endringer

Ved endring av adresse, fullmakt, kontonummer, bransje og ved opphør av næringsvirksomhet må dette gjøres via samordnet registermelding i Altinn

Ved opphør/avslutning av bedrift – sjekk veileder «Avslutte bedrift» på skatteetaten.no.

Regnskap og bokføring

Hvorfor skal du føre regnskap?

Regnskapet er grunnlag for

- Skatt og arbeidsgiveravgift
- Merverdiavgift
- Eksterne interesser
 - ✓ bank
 - ✓ investorer
- For deg selv – ta rette beslutninger

Lovpålagt for alle næringsdrivende.

Er det offentlig tilgjengelig?

Hva betyr bokføring?

Føre kjøp, salg og andre hendelser i et system.

Krav til regnskapet:

- orden og oversikt
- alle transaksjoner og disposisjoner skal være dokumentert
- inntekt registreres/bokføres når den er opptjent.

Regnskapssystemet må ivareta bokføringsprinsippene og bokføringsreglene, ellers ingen krav.

Ikke bland næringsvirksomhetens økonomi og privat økonomi.

Regnskap

Regnskapet skal være ajour og oppdatert.

Krav:

- kontanttransaksjoner skal registreres daglig
- merverdiavgiftspliktige; krav til ajourhold annen hver måned

Oppbevaring og sikring

Hovedregel – regnskap og bilag skal oppbevares i 5 år.

Regnskapet skal oppbevares betryggende.

- Sikres mot endring, sletting eller tap
- Oppbevares elektronisk eller på papir-Husk «back-up».
- Oppbevaringsplikt også etter opphør
- Skal skje i en form som opprettholder muligheten til å lese materialet

Faktura

- Utstedes snarest mulig og senest 1 måned etter levering av varen/tjenesten.
- Nummer som tildeles maskinelt eller er forhåndstrykt
 - ikke mulig å redigere.
- Husk forfallsdato.
- Kreditnota hvis det er feil på faktura.
- Formelle krav til faktura/salgsdokument.

Skatteetaten

Betaling med kontanter. Bruk heller bank!

Mister rett til fradrag i skatt og merverdiavgift ved betaling med kontanter 10 000 kroner eller mer.

- Gjelder også utbetaling av lønn.
- Er betalingen splittet, gjelder totalsummen.

Skatteetaten

Skatt

Forskudd og skattemelding

Forskudd

- Skatteetaten vet ikke hva du forventer å tjene på din næring
- Driver du ENK må du endre på grunnlaget for ditt skattekort
- Forskuddsskatt betales 4 ganger i året

Skattemelding/skatteoppgjør

- Driver du ENK vil skattemeldingen være forhånds utfylt med de opplysninger Skatteetaten har
- Må leveres og da elektronisk
- Skatteoppgjør mellom august og oktober

Oppsummering

- ❑ Næring
 - ❑ Er du næringsdrivende?
- ❑ Regnskap og bokføring
 - ❑ Før regnskap
 - ❑ Ta vare på kvitteringer og dokumentasjon
- ❑ Skatt
 - ❑ Søke om forskuddsskatt og betale forskuddsskatt.
 - ❑ Levere skattemelding for næringsdrivende med næringsoppgave eller næringsrapport skatt
- ❑ Merverdiavgift
 - ❑ Søke om registrering
 - ❑ Sende skattemelding for merverdiavgift og betale merverdiavgift.
- ❑ Være oppdatert på gjeldende regelverk. Alltid ditt ansvar!

Skatteetaten

Har du spørsmål, ta kontakt med oss:

- telefon 800 80 000**
- chat med oss via skatteetaten.no**
- send skriftlig henvendelse via kontaktskjema**

Finansiering

«Hvem er kundene dine?»

«Hvor mye må du selge for å gå i pluss»

«Har du oversikt over konkurrenter?»

Tips og råd til forberedelser

- **Budsjett**
- **Forretningsplan**
- **Egenkapital**

Hva ser vi på ved vurdering av lån til bedrifter?

- Er det betjeningsevne i selskapet?
- Personene bak selskapet
- Eventuell historikk
- Har du mulighet til å stille sikkerhet?
- Formålet
- Har du noe egenkapital?

PANT I FAST
EIENDOM

SPERRET INNSKUDD
PÅ KONTO
(KONTANTDEPOT)

FORBRUKERKAUSJON

(PANT I VARELAGER,
FORDRINGER OG
DRIFTSTILBEHØR)

«Vi hjelper over 1000
oppstartsbedrifter med
finansiering hvert eneste
år»

DNB

DNB

Kombinerer økonomi
og IT for å møte
morgendagens behov

Økonomi- og IT-hus

ECIT står for *Economics* og *IT* og det er nettopp dette vi driver med.

- 1 200 ansatte / 70 kontorer
- Norge, Sverige, Danmark og Storbritannia
- Lokalt eierskap og lokal forankring

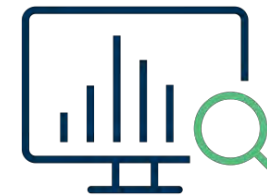

Regnskap, lønn
og rådgivning

IT-tjenester

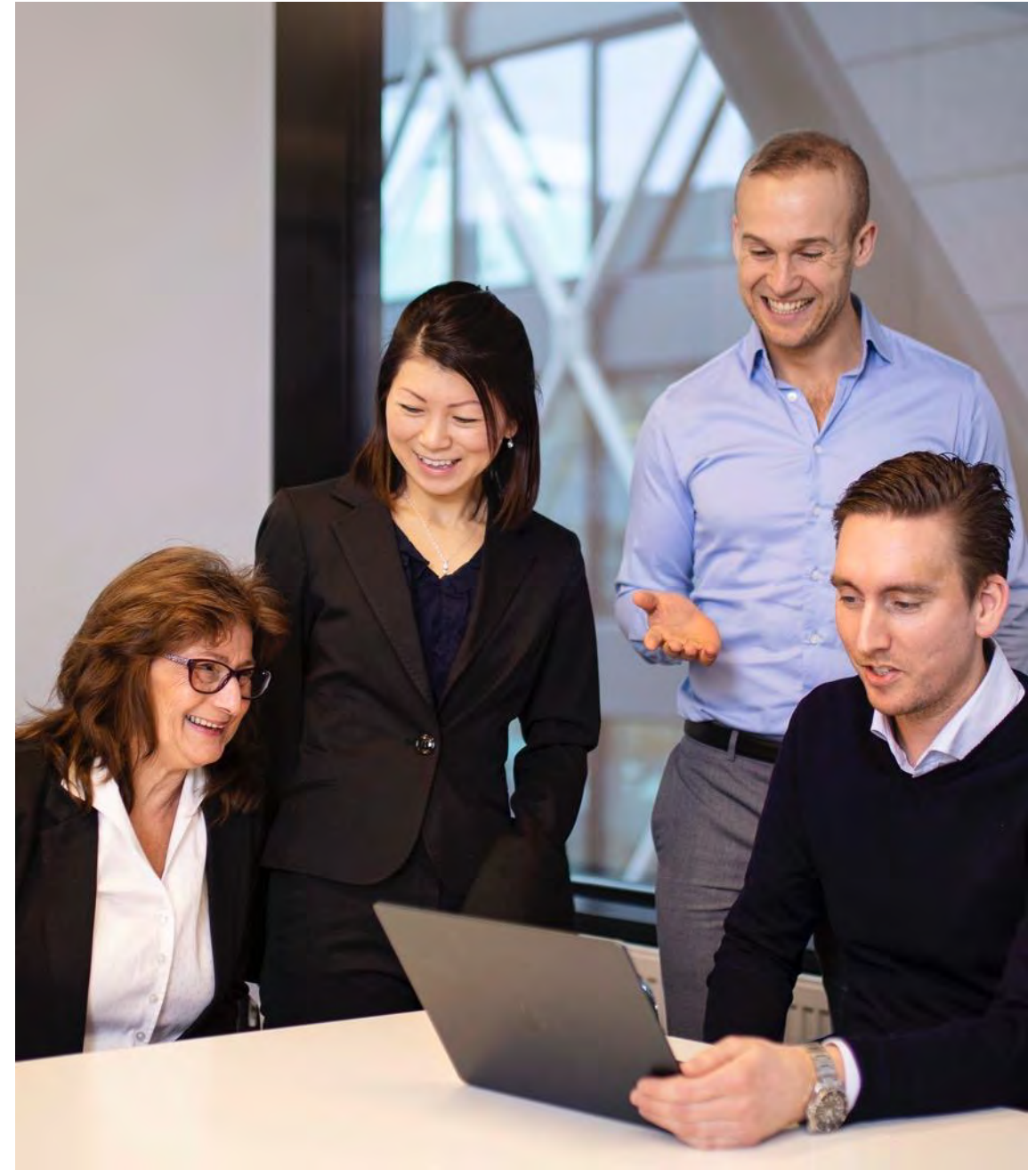

Forretningsløsninger

Økonomi og teknologi

Økonomi og IT er ikke lenger to separate ting. Du trenger gode tekniske løsninger og forretningssystemer for å ta kontroll over økonomien og forretningsutviklingen.

IT tjenester

ERP

Om du ønsker løsninger i skyen eller på tradisjonell serverdrift har vi standardiserte

CRM

Finn, vinn og behold flere kunder på tvers av alle dine forretningsområder – fra salg til markedsføring og

HR

Uansett bransje eller størrelse på virksomheten din, har vi lønssystemet du trenger. Velg mellom Skybasert løsning

WEB

Stadig flere ber om en webbløsning som fungerer like bra på mobil og nettbrett som på PC, og det løser vi med

Rådgivning

Vi tilbyr et bredt spekter av tjenester innen forvaltning av virksomhetskritiske IT plattformer. Vi har

Utvikling

Integrasjoner eller spesialutviklet programvare er en viktig del av moderne forretningsløsninger. Vi har

IT/Drift

En god og stabil driftssituasjon forutsetter forskriftsmessig installasjon av servere, infrastruktur og

Support

Som en del av våre løsningsleveranser gir vi våre kunder en trygghet med tilgang til våre dyktige

Hva gjør vi?

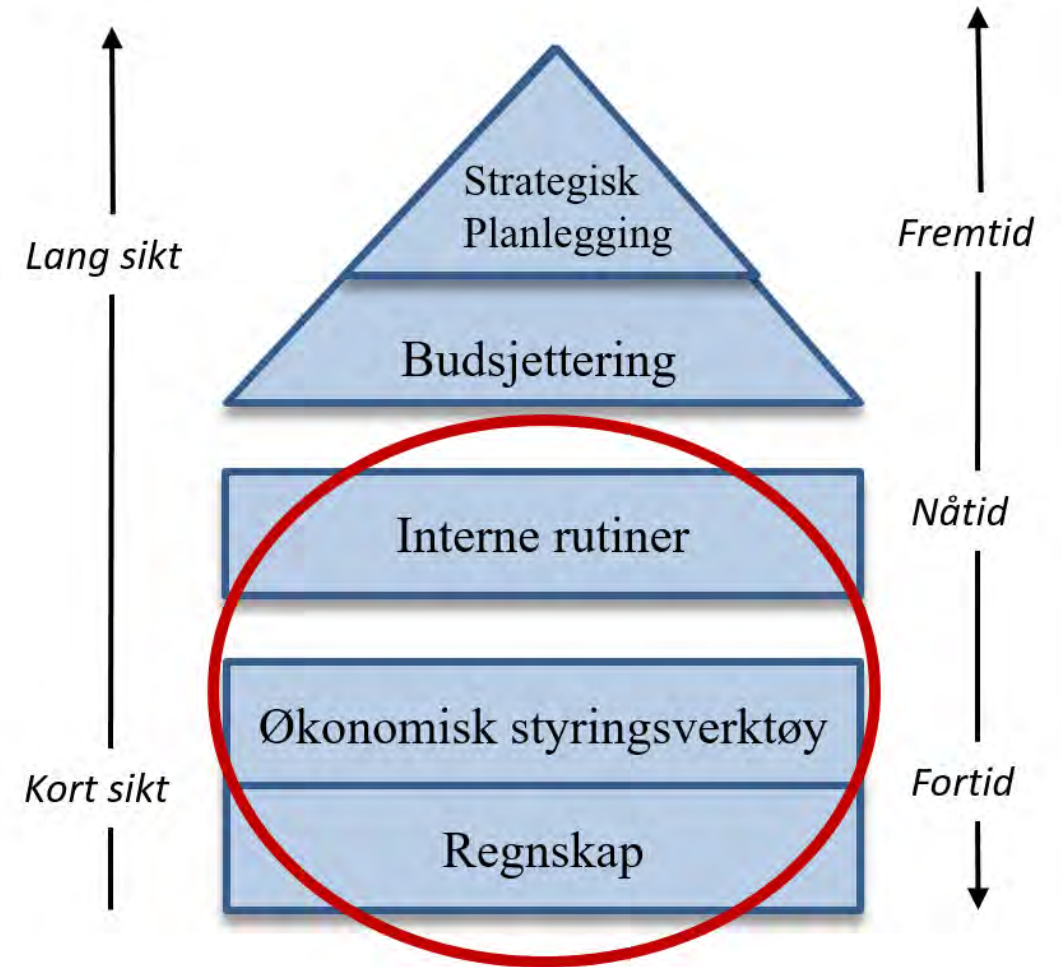
Vi skal være en lønnsom samarbeidspartner, og deler vår erfaring for at våre kunders bedriftsledere skal lykkes. Det betyr:

- Å være en samarbeidspartner som bidrar til økt lønnsomhet for våre kunder – vi er proaktiv og løsningsorientert
- Vi er effektiv og kvalitetsorientert i leveransen av lønn- og regskapstjenester
- Å tilby spisskompetanse innen virksomhetskritiske områder – være en sparringspartner til beslutningstakere

Kartlegging hos kunde ofte i samarbeid med våre IT-søster selskap:

Vår kartlegging har ofte fokus på kortsiktige tiltak som gir umiddelbar gevinst:

- Aktuelle områder
 - Timefangst/personal
 - Fakturering/innfordring
 - Attestasjonsflyt
 - Avd/prosjekt/selskaps struktur
 - Rapportering
 - Likviditetsstyring
- Aktuelle prosesser
 - Effektivisering av interne rutiner
 - Integrasjoner og datafangst
 - Arbeidsdeling internt og mot regnskapsfører

Regnskap, IT, lønn og HR

Outsourcing og bistand av regnskaps- og lønnstjenester bidrar ofte til å skape en kostnadseffektiv drift.

Lokal tilknytning er viktig for oss, og stordriftsfordeler gir våre kunder trygghet og effektivitet.

Vi har en klar ambisjon om å yte mer enn et tradisjonelt regnskapsbyrå – vi ønsker å bidra aktivt for å skape best mulig forutsetning for økt lønnsomhet og vekst for våre kunder.

Vi gjør det enklere å drive bedrift

Hva er det som skal til for å være effektiv?

ENDREDE FORVENTINGER

Brukeropplevelse

Tilgang hvor som helst

Forutsigbar pris

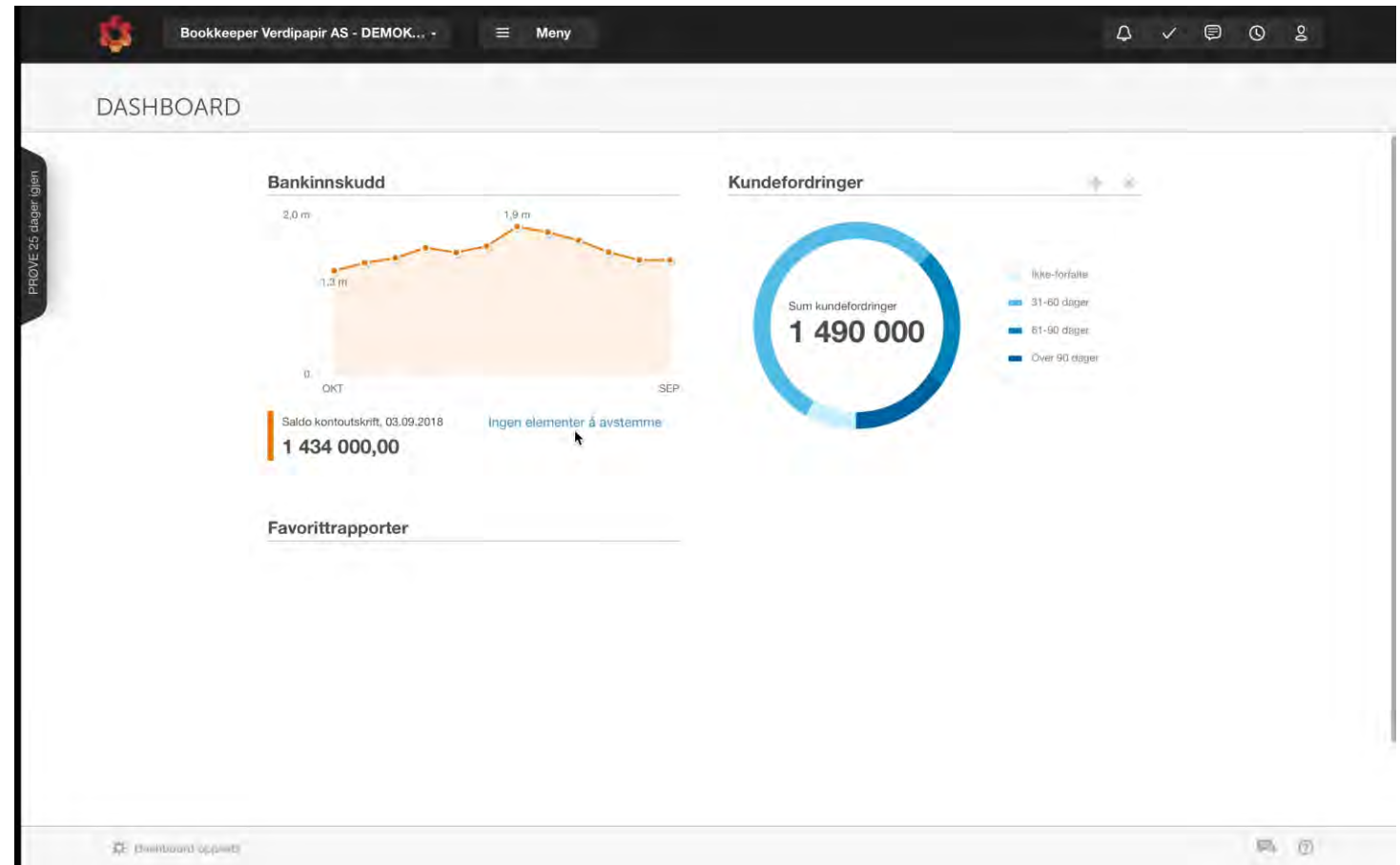

Rapporter i sanntid

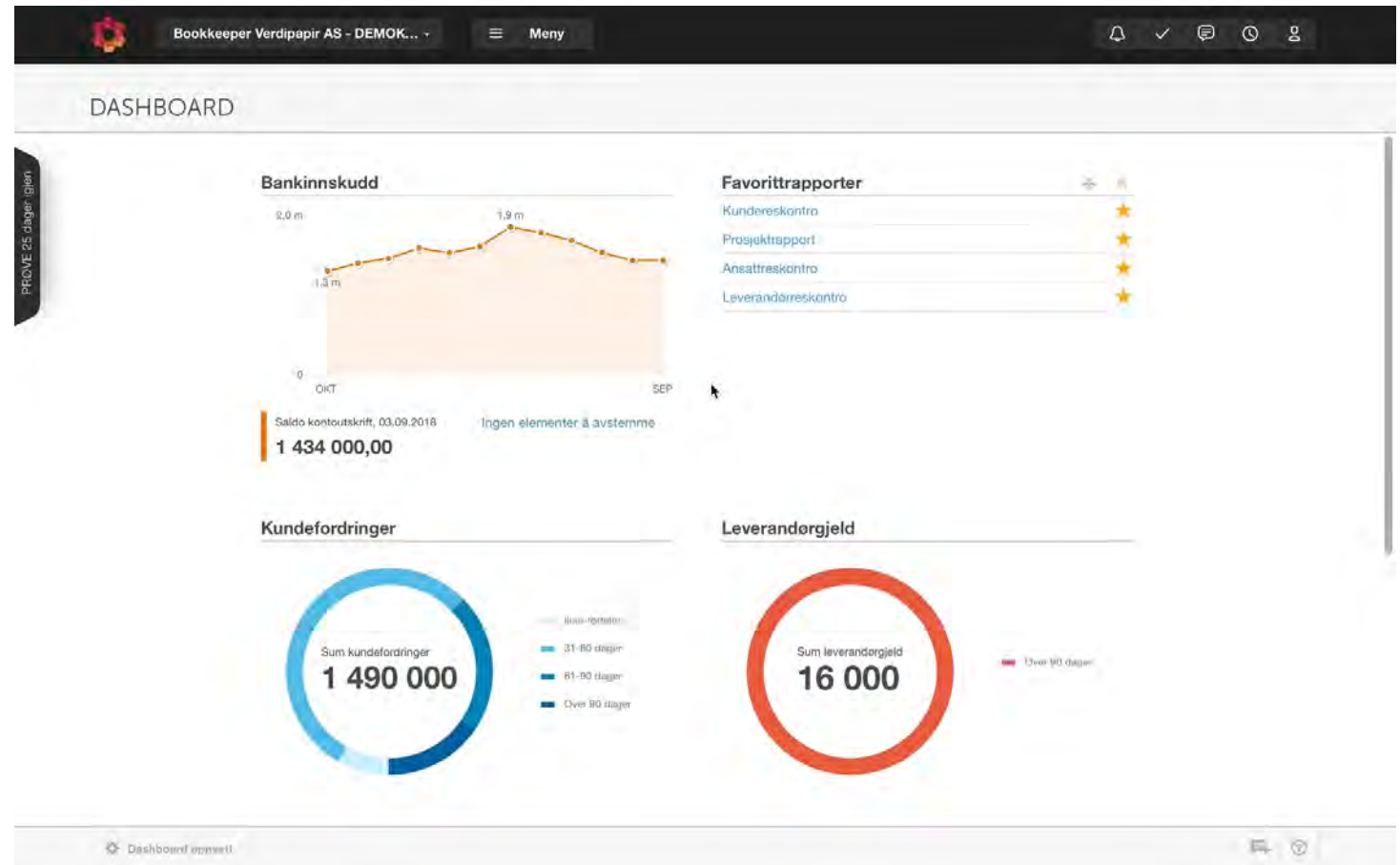

Sømløshet

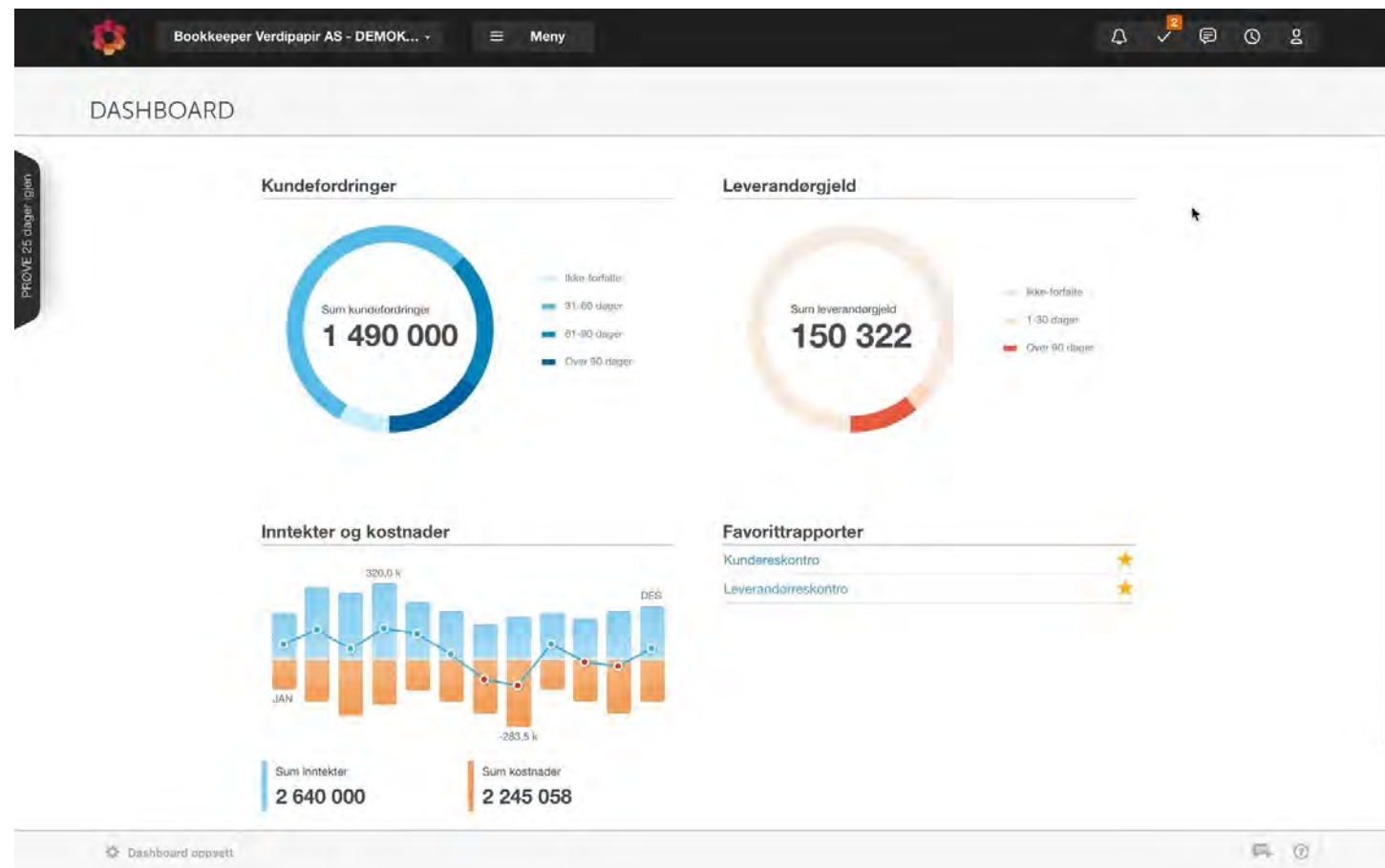
DASHBOARD

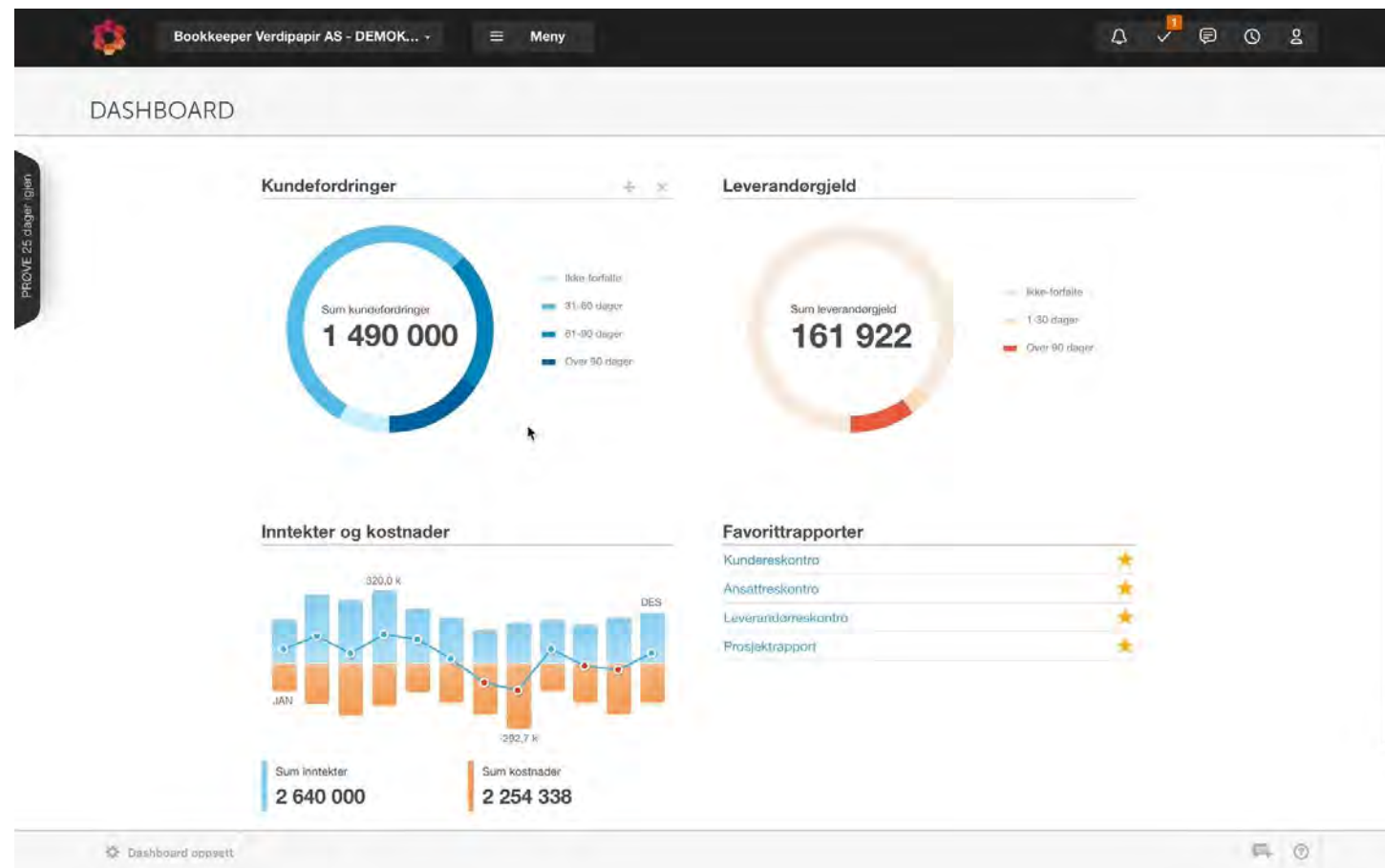
BILAGSFLYT

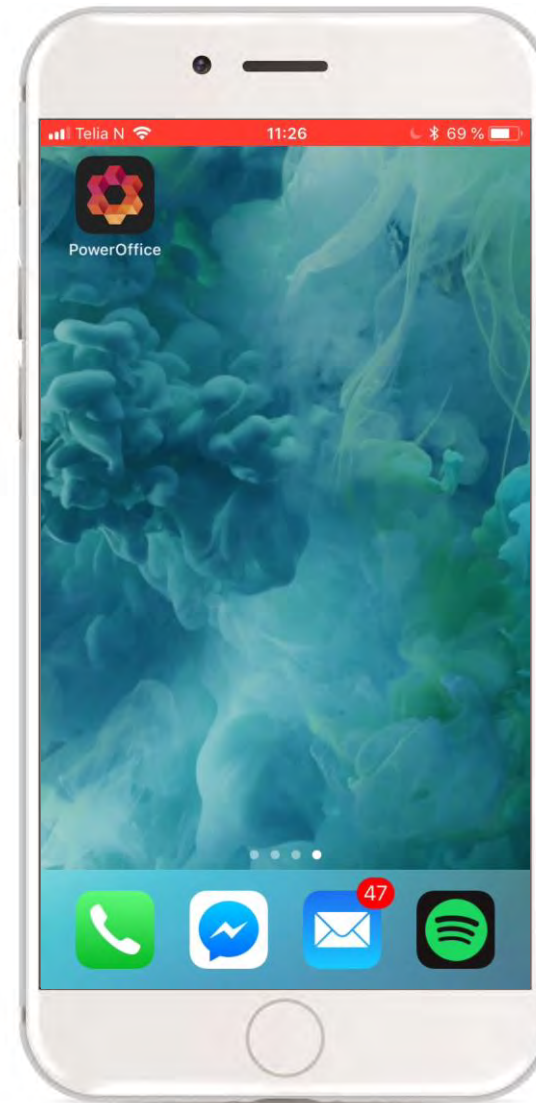
GODKJENNING OG BETALING

UTGÅENDE FAKTURA

REISEREGNING

Bjarte Erstad

Salgsansvarlig/Senior Konsulent

+47 90 92 79 99

berstad@ecit.no

www.ecit.no

Altinn starte og drive bedrift

Hva er viktig å huske på når du starter eller driver bedrift

Sturla Winther, seniorrådgiver Brønnøysundregistrene

Dette skal jeg snakke om

- Hvem er vi som står bak?
- Hva er og hvilken informasjon kan du finne i Altinn starte og drive bedrift?
- E-guider – ulike banskjer

Mange forhold en må tenke på

Eksempler på temaer som du finner svar på hos oss

Altinn - din digitale dialog med det offentlige. Her finner du skjema, meldinger og relevant informasjon.

Logg inn og sjekk din innboks

Altinn inneholder også informasjon om å starte og drive bedrift

Søk etter innhold

altinn

innboks

alle skjema

profil

Aktuelle skjema og tjenester:

Inntektsmelding til NAV

A-melding - alle skjema

Skatteoppgjøret

Skattemelding for formue- og inntektsskatt - lønnstakere og pensjonister mv.

Skattemelding for formue- og inntektsskatt - personlig næringsdrivende mv

Flyttemelding for flytting innenlands

Produkter og tjenester fra Brønnøysundregistrene

Registrere nye og endre eksisterende foretak og enheter - Samordnet registermelding

Kontakt skjema - Skatteetaten (privatperson)

Kontakt skjema - Skatteetaten (næringsdrivende)

Vis alle skjema →

Hva bør man vite for å drive næring i Norge? Du finner svar i starte og drive bedrift

E-guide for serveringsbransjen

Søk etter innhold

Starte og drive bedrift

Oppstart og registrering

Planlegg etableringen

Valg av navn

Valg av organisasjonsform

Hvordan finansiere oppstarten?

Starte og registrere enkeltpersonforetak

Starte og registrere aksjeselskap (AS)

Unngå fallgruvne

Flere sider om oppstart og registrering →

Søk etter innhold

Starte og drive bedrift / Starte bedrift

Starte bedrift

Før oppstart

[Planlegg etableringen](#)

[Må jeg spørre om lov?](#)

[Forretningsmodell](#)

[Arbeidstaker eller næringsdrivende?](#)

[Hobby eller næringsvirksomhet?](#)

[Frilanser](#)

[Regnskap – før oppstart](#)

Valg av organisasjonsform

Hvilken organisasjonsform du velger vil ha stor betydning i forhold til ansvar, risiko, skatt, rettigheter og plikter.

[Enkeltpersonforetak](#)

[Aksjeselskap \(AS\)](#)

[Ansvarlig selskap \(ANS/DA\)](#)

[Samvirkeforetak \(SA\)](#)

[Stiftelse](#)

[Norsk avdeling av utenlandsk foretak \(NUF\)](#)

Registrering

[Starte og registrere enkeltpersonforetak](#)

[Starte og registrere aksjeselskap \(AS\)](#)

[Starte og registrere ansvarlig selskap \(ANS/DA\)](#)

[Starte og registrere et samvirkeforetak \(SA\)](#)

[Starte og registrere en stiftelse](#)

[Starte og registrere en forening](#)

[Starte og registrere allmennaksjeselskap \(ASA\)](#)

[Starte og registrere norsk avdeling av utenlandsk foretak \(NUF\)](#)

[Elektronisk signering](#)

[Firmaattest](#)

[Hvorfor har vi flere organisasjonsnummer?](#)

[Obligatoriske og frivillige registre](#)

Rettighetsbeskyttelse

[Varemerke](#)

[Patent](#)

[Design](#)

[Miljømerking](#)

[Klage på andres bruk av ditt foretaksnavn](#)

Drive bedrift

- > Arbeidsforhold
- > Skatt og avgift
- > Regnskap og revisjon
- > Drive bedrift
- > Støtteordninger
- > Eksport og import
- > Avvikling, sletting og konkurs

Dokumentmaler

Støtteordninger

Som næringsdrivende tilbyr det offentlige en rekke støtteordninger. Vi har samlet en oversikt over disse.

Velg formål og/eller bransje for å finne aktuelle støtteordninger for deg:

▶ Velg formål

▶ Velg bransje

Last ned dokumentmaler

Sist oppdatert 01.01.2019

Aksjeselskap (AS/ASA)

[Aksjeeierbok](#)

[Aksjonæravtale](#)

[Elektronisk stiftelse](#)

[Stiftelsesdokument og vedtekter](#)

[Innkalling til generalforsamling](#)

[Generalforsamlingsprotokoll \(kapitalforhøyelse\)](#)

[Generalforsamlingsprotokoll \(ordinær\)](#)

[Styremøteprotokoll](#)

[Taushetserklæring for styremedlemmer](#)

Ansvarlig selskap (DA/ANS)

[Kompanjongavtale](#)

[Selskapsavtale ANS\(PDF\)](#)

[Selskapsavtale DA\(PDF\)](#)

[Selskapsmøteprotokoll\(PDF\)](#)

Andre organisasjonsformer

[Stiftelsesdokument og vedtekter for forening\(PDF\)](#)

[Stiftelsesdokument for samvirkeforetak ↗](#)

[Stiftelsesdokument for stiftelser\(PDF\)](#)

Arbeidsgiverforhold

[Arbeidsavtale ↗](#)

[Spørsmål ansettelsesintervju](#)

[Attest](#)

[Avskjedigelse](#)

[Avtale hjemmekontor](#)

[Avtale kompetanseutvikling](#)

[Avtale om tilkalt hjelp](#)

[Egenmelding](#)

[Ferieplan](#)

[Avtale om firmabil](#)

[Medarbeidersamtale](#)

[Oppsigelse begrunnet i arbeidstakers forhold](#)

[Oppsigelse begrunnet i virksomhetens forhold](#)

[Oppsigelse i prøvetiden](#)

[Permitteringsvarsel](#)

[Skriftlig advarsel](#)

[Sluttavtale](#)

[Sluttintervju](#)

[Stillingsinstruks for daglig leder](#)

Markedsføring

[Aktivitetsplan markedsføring](#)

[Annonseplan](#)

[Medieplan](#)

[Pressemelding](#)

Regnskap og revisjon

[Dagsrapport](#)

[Driftsbudsjett](#)

[Kjørebok](#)

[Likviditetsbudsjett](#)

[Lønnsgrunnlag lønnsslipp](#)

[Timeliste](#)

[Varetellingsliste](#)

[Økonomiske nøkkeltall](#)

Annet

[Disposisjon forretningsplan](#)

[Oppstartsbudsjett](#)

[Prosjektplan](#)

[Statusrapport](#)

[Sluttrapport](#)

Må jeg be om lov?

- I utgangspunktet ikke, men i noen bransjer må du ha tillatelser, godkjenning og bevilling for å drive virksomhet.
- Eks. serveringsbevilling, godkjent renholdsvirksomhet, drosjeløyve og bygg og anlegg.
- Uavhengig av bransje må mange søke til kommunen i forbindelse med for eksempel bygging, bruksendring eller omgjøring av lokaler.
- <https://altinn.no/starte-og-drive/starte/for-oppstart/tillatelser/>

Frivillig sykepengeforsikring

- Som selvstendig næringsdrivende får du 75 % av sykepengegrunnlaget fra og med 17. sykedag. For å oppnå bedre sykepengedekning må du tegne frivillig sykepengeforsikring gjennom NAV.
- 75% sykepengedekning fra dag 1. Forsikringspremie 2,3% av forventet overskudd.
- 100% sykepengedekning fra dag 17. Forsikringspremie 2,0% av forventet overskudd.
- 100% sykepengedekning fra dag 1. Forsikringspremie 9,4% av forventet overskudd.
- <https://altinn.no/starte-og-drive/arbeidsforhold/sykdom/sykepenger-for-selvstendig-naringsdrivende/>

Dine rapporteringsplikter

- Hva som skal meldes til det offentlige avhenger mye av organisasjonsform og bransje
- Eks. Skattemelding, mva- melding, årsregnskap, aksjonærmelding og A-melding.
- Oppgaverregisteret har oversikt over rapporteringsplikter som kan være relevant for din virksomhet
- <https://www.brreg.no/rapporteringsplikter/oppslag>

Endre organisasjonsform?

- Et registrert enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap eller aksjeselskap kan ikke skifte organisasjonsform og samtidig beholde organisasjonsnummeret.
- Det må registreres en ny enhet med nytt organisasjonsnummer, helt løsrevet fra den gamle organisasjonens forpliktelser og rettigheter.
- Endres det fra enkeltpersonforetak eller ansvarlig selskap til aksjeselskap kan en søke skatteetaten på nærmere vilkår om skattemessig omdanning.
- <https://altinn.no/starte-og-drive/drive-bedrift/endre-organisasjonsform/>

Skattemessig omdanning

- Forutsetningene for skattemessig omdanning er blant annet at aksjeselskapet er nystiftet, at aksjeselskapet overtar eiendeler og gjeld fra det eksisterende foretaket og at foretaket som omdannes, ikke er nedlagt eller opphørt før omdannelsen.
- For at omdanningen skal kunne være skattefri, er det en forutsetning at foretaket er stiftet og melding sendt Foretaksregisteret i løpet av tidsrommet 1. januar til 1. juli.
- Det er krav til eiermessig kontinuitet, det vil si at omdanningen ikke må forskyve eierinteressene i selskapet.
- <https://altinn.no/starte-og-drive/drive-bedrift/skattemessig-omdanning/>

Konflikt mellom aksjeeiere

- Det er ikke uvanlig at det kan oppstå konflikter mellom aksjonærer om organiseringen av selskapet. Konflikter kan være vanskelig å løse, men du kan minimere risikoen ved å:
- unngå å være to eiere som eier 50 % hver av aksjene, fordi dette vanskeliggjør flertallsbeslutninger.
- inngå aksjonæravtale som avklarer hvordan forholdet mellom aksjonærene skal være i tilfelle uenighet.
- <https://altinn.no/starte-og-drive/drive-bedrift/drift-av-aksjeselskap/aksjeeier/>

E-guide serveringsbransjen

A screenshot of a digital form titled 'E-guide serveringsbransjen' on a blue background. The form has a dark blue header with a white checkmark icon and the title. Below the header, the question 'Hva vil du starte?' is followed by a list of nine options, each with a radio button. The options are: Restaurant, Kafé/kro, Gatekjøkken/fastfood, Kaffe-, te-, is- eller juicebar, Kantine, Catering, Nattklubb/pub/bar, Matvogn/foodtruck, and Markedsbod. At the bottom of the list is a button labeled 'Gå videre'. A red 'X' icon is in the top right corner of the form area.

altinn

✓ E-guide serveringsbransjen

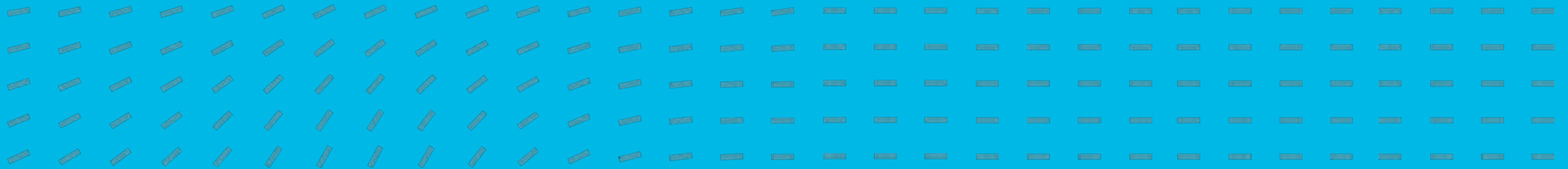
Hva vil du starte?

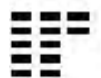
- ☐ Restaurant
- ☐ Kafé/kro
- ☐ Gatekjøkken/fastfood
- ☐ Kaffe-, te-, is- eller juicebar
- ☐ Kantine
- ☐ Catering
- ☐ Nattklubb/pub/bar
- ☐ Matvogn/foodtruck
- ☐ Markedsbod

Gå videre

Brønnøysundregistrene

Åpne data og se opp for juks

Kunngjøringer

Våre
kunngjøringer

Kundeservice

Vi kan hjelpe
deg

Nettbutikken

Bestill produkter

Åpne data

Last ned
datasett

Nyttige produkter fra BR

- Tjenesten åpne data kan være nyttig for å
 - kartlegge hvor mange aktører det er i den bransjen du vil starte og drive i
 - hvor mange ansatte det er i den enkelte virksomhet
 - hvilken organisasjonsform de har

[Forsiden](#) | [Produkter og tjenester](#) | **Åpne data**

Åpne data

Sist oppdatert: 25. juni 2019 .

Her finner du datasett fra Brønnøysundregistrene som er tilgjengelig som åpne data. Tjenesten er gratis.

Eksempel

- Bransje: Cateringvirksomhet
- Kommune: Bergen
- Alle registrerte foretak med 0-10 ansatte

Søkeresultat

Viser 40 av 113 treff

[Last ned søkeresultat](#) ▼

ALT I ETT SELSKAPSSERVICE DA, orgnr. 960 458 230

Lille Øvregaten 13 Ansvarlig selskap med delt Næringskode: 56.210 Cateringvirksomhet
5018 BERGEN ansvar

ALTFORMAT AS, orgnr. 918 315 438

Michael Krohns gate 62 Aksjeselskap Næringskode: 56.210 Cateringvirksomhet
5057 BERGEN

AMIES CATERING AMINATA CORR, orgnr. 915 207 464

Løvtakkveien 24 Enkeltpersonforetak Næringskode: 56.210 Cateringvirksomhet
5055 BERGEN

ANETTES FOOD SERVICE LIMITED, orgnr. 996 380 548

Apeltunhaugene 59 Norskregistrert utenlandsk Næringskode: 56.210 Cateringvirksomhet
5238 RÅDAL foretak

ANITA MALA, orgnr. 922 216 169

Fløenbakken 9 Enkeltpersonforetak Næringskode: 56.210 Cateringvirksomhet
5009 BERGEN

AROMA CATERING AS, orgnr. 995 159 244

Rosenkrantzgaten 1 Aksjeselskap Næringskode: 56.210 Cateringvirksomhet
5003 BERGEN

Status: Konkurs

Ny i næringslivet – se opp for juks

- Mange vil ta kontakt med deg for å selge sine tjenester
- Sjekk kunden før du handler
- Brønnøysundregistrene tar ikke direkte kontakt for salg av tjenester og ber aldri om kredittkortnummer

Ny i næringslivet? Se opp for juks!

Sist oppdatert: 1. februar 2018.

Ikke alle som tar kontakt med deg, har rent mel i posen. Derfor bør du selv også benytte åpenheten i registrene.

Den som innbyr til samarbeid eller vil selge deg tjenester, bør du i det minste finne i Enhetsregisteret med kontaktdata. Og før du forplikter deg i mer alvorlige forhold, bør du gjøre grundigere undersøkelser.

Det hender pågående selgere gir seg ut for å representere Brønnøysundregistrene og tilbyr tjenester mot betaling i vårt navn. Gjerne så snart registreringen er offentlig tilgjengelig og før du har fått tilbakemelding fra oss. Noen ber om fødselsnummer og kredittkortnummer, og du kan stå i fare for alvorlige svindelforsøk.

Vær klar over at Brønnøysundregistrene aldri tar kontakt for salg av tjenester og at vi aldri ville be deg om å oppgi kredittkortnummeret ditt. Er du i tvil om det er vi som har kontaktet deg, så spør oss på telefonnummer 75 00 75 00 før du handler.

Foretakssøk

Nyttige lenker

[Næringslivets Sikkerhetsråd](#)

[Norsk senter for informasjonssikring](#)

Fant du det du lette etter?

<https://www.brreg.no/bedrift/ny-i-naeringslivet-se-opp-for-juks/>

Hvordan kan vi hjelpe deg?

Telefon

+47 75 00 75 00

Åpningstid

08:00 – 14:00

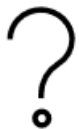
[Kontakt skjema](#)

Hvis du ønsker å ta skriftlig kontakt med oss, kan du bruke vårt kontaktskjema.

[Adresser](#)

Vårt hovedkontor ligger i Brønnøysund, men vi har også kontor i Narvik og i Oslo.

[Ofte stilte spørsmål](#)

Vi får mange henvendelser. Her finner du svar på spørsmålene mange stiller oss.

[Registrere, endre og slette](#)

Hvis du skal registrere ny, endre eller slette informasjon, finner du oversikt her.

[Spør oss på Facebook](#)

På vår Facebook-side svarer våre veiledere deg.

Trenger du hjelp?

Våre bedriftsveiledere sitter klar for å svare på spørsmål om å starte og drive bedrift i Norge. Tjenesten er gratis.

800 33 840

Skriv til oss

<https://altinn.no/starte-og-drive/>

<https://www.brreg.no/hvordan-kan-vi-hjelpe-deg/>